ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

# DZIENNIK WOJEWÓDZKI

NR 15 KATOWICE, DNIA 31 MAJA 1946

TREŚĆ



## DZIAŁ URZĘDOWY

### 245.

### USTAWA

z dnia 27 kwietnia 1946 r.

**o głosowaniu ludowym.**

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 104 z dnia 10 maja 1946 r.)

Celem umożliwienia Narodowi bezpośredniego wypowiedzenia się w sprawie zasad przyszłej Konstytucji oraz w sprawie doniosłych przemian społeczno-gospodarczych i politycznych, jakim po zwycięskiej wojnie z najeźdźcą hitlerowskim uległy podstawy bytu narodowego, stanowi się, co następuje:

**Art. 1.** Przed zarządzeniem wyborów do Sejmu zostanie przeprowadzone głosowanie ludowe.

**Art. 2.** Głosowanie ludowe odpowie na następujące pytania:

a) czy jesteś za zniesieniem Senatu,

b) czy chcesz utrwalenia w przyszłej Konstytucji ustroju gospodarczego, zaprowadzonego przez reformę rolną i unarodowienie podstawowych gałęzi gospodarki krajowej, z zachowaniem ustawowych uprawnień inicjatywy prywatnej,

c) czy chcesz utrwalenia zachodnich granic Państwa Polskiego na Bałtyku, Odrze i Nisie Łużyckiej?

**Art. 3.** Głosowanie ludowe odbędzie się na całym obszarze Państwa dnia 30 czerwca 1946 r.

**Art. 4.** Osobna ustawa określi przepisy o przeprowadzeniu głosowania ludowego.

**Art. 5.** Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim ministrom.

**Art. 6.** Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej: Bolesław Bierut
wz. Prezes Rady Ministrów i Minister Ziem Odzyskanych: Władysław Gomułka
Minister Spraw Zagranicznych: Wincenty Rzymowski
Minister Obrony Narodowej: Michał Żymierski, Marszałek Polski
wz. Minister Pracy i Opieki Społecznej: Edmund Giebartowski
wz. Minister Skarbu: Dietrich
Minister Komunikacji: Jan Rabanowski
Minister Zdrowia: Franciszek Litwin
Minister Administracji Publicznej: Władysław Kiernik
Minister Oświaty: Czesław Wycech
wz. Minister Przemysłu: Eugeniusz Szyr
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych Stanisław Mikołajczyk.
Minister Aprowizacji i Handlu: Jerzy Sztachelski
wz. Minister Poczt i Telegrafów: Roman Pallasch
wz. Minister Sprawiedliwości: Leon Chajn
Minister Kultury i Sztuki: Władysław Kowalski
Minister Informacji i Propagandy: Stefan Matuszewski
Minister Odbudowy: Michał Kaczorowski
Minister Leśnictwa: Stanisław Tkaczow
wz. Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego: Ludwik Grosfeld
Minister Bezpieczeństwa Publicznego: Stanisław Radkiewicz

---

## 246.

## USTAWA

z dnia 28 kwietnia 1946 r.

**o przeprowadzeniu głosowania ludowego.**

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 105 z dnia 10 maja 1946 r.)

Celem przeprowadzenia głosowania ludowego, zarządzonego ustawą z dnia 27 kwietnia 1946 r. o głosowaniu ludowym (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 104), stanowi się, co następuje:

### Prawo głosowania.

**Art. 1.** Prawo głosowania ma każdy obywatel polski bez różnicy płci, który w dniu głosowania ukończy 21 lat, jeżeli nie jest:

a) pozbawiony zdolności do działań prawnych lub w niej ograniczony,

b) skazany po dniu 22 lipca 1944 r. prawomocnym orzeczeniem sądowym na utratę praw publicznych,

c) pozbawiony wolności przez sąd lub inny organ orzekający.

### Okręgi i obwody.

**Art. 2.** Okręg głosowania obejmuje obszar województwa. Obszary miast Warszawy i Łodzi tworzą osobne okręgi.

**Art. 3.** 1. Każdy powiat (miasto wydzielone), wchodzący w skład okręgu głosowania, dzieli się na obwody głosowania, liczące najwyżej 3.000 mieszkańców.

2. Podziału powiatów na obwody głosowania dokonają prezydia powiatowych rad narodowych, zaś w miastach wydzielonych — prezydia rad narodowych tych miast.

3. Podziału obszaru miast Warszawy i Łodzi na obwody głosowania dokonają prezydia rad narodowych tych miast.

4. W powiatach, w których nie działają powiatowe rady narodowe, podziału na obwody głosowania dokonają powiatowe władze administracji ogólnej.

### Spisy uprawnionych do głosowania.

**Art. 4.** 1. Spisy osób uprawnionych do głosowania oddzielnie dla każdego obwodu głosowania sporządzą w trzech egzemplarzach zarządy miejskie bądź gminne w ciągu 20 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Każdy uprawniony do głosowania będzie wciągnięty do spisu (ust. 1) w obwodzie, w którym zamieszkiwał w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Obywatele, którzy powrócili z zagranicy (repatrianci) lub zmienili miejsce zamieszkania po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, będą wciągnięci na swoje żądanie do dodatkowego spisu osób uprawnionych do głosowania w obwodzie, w którym zamieszkali nie później, niż 40-go dnia po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

### Generalny Komisarz i komisje.

**Art. 5.** Generalnego Komisarza Głosowania Ludowego i jego zastępcę powołuje Prezydium Krajowej Rady Narodowej nie później, niż następnego dnia po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

**Art. 6.** 1. W każdym okręgu głosowania tworzy się okręgową komisję głosowania ludowego.

2. Okręgowa komisja składa się:

a) z przewodniczącego, powołanego przez Generalnego Komisarza Głosowania Ludowego spośród kandydatów, zgłoszonych przez wojewódzką radę narodową, a w miastach Warszawie i Łodzi — przez rady narodowe tych miast,

b) z czterech członków, w tym: trzech powołanych przez wojewódzkie rady narodowe, a w miastach Warszawie i Łodzi — przez rady narodowe tych miast, oraz jednego delegowanego przez wojewodę (w miastach Warszawie i Łodzi — przez prezydenta miasta).

3. Przewodniczący i członkowie komisyj okręgowych będą powołani nie później, niż w 10 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

**Art. 7.** 1. W każdym obwodzie tworzy się obwodową komisję głosowania ludowego.

2. Obwodowa komisja składa się:

a) z przewodniczącego, powołanego przez przewodniczącego okręgowej komisji,

b) z czterech członków, w tym: trzech powołanych przez powiatowe (miejskie) rady narodowe oraz jednego, delegowanego przez powiatową władzę administracji ogólnej.

3. Przewodniczący obwodowej komisji będzie powołany nie później, niż w 17 dni, członkowie obwodowej komisji — nie później, niż w 20 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. W razie niepowołania w terminie członków obwodowej komisji przewodniczący tej komisji uzupełnia skład członkami przez siebie powołanymi.

**Art. 8.** Przewodniczącym lub członkiem komisji głosowania ludowego może być tylko osoba uprawniona do głosowania.

**Art. 9.** Jednocześnie z powołaniem przewodniczących i członków komisyj głosowania ludowego zostaną powołani w tym samym trybie i w tej samej ilości — ich zastępcy.

**Art. 10.** 1. Do ważności uchwał komisji niezbędną jest obecność przewodniczącego lub jego zastępcy oraz co najmniej 2 członków.

2. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, przewodniczący głosuje na równi z innymi członkami, w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

**Art. 11.** 1. Jeden z członków komisji prowadzi protokół obrad.

2. Protokóły podpisują przewodniczący oraz członkowie komisji, obecni na posiedzeniu.

**Art. 12.** 1. Nadzór nad czynnościami okręgowych komisyj i ich przewodniczących sprawuje Generalny Komisarz, a nad czynnościami obwodowych komisyj — przewodniczący okręgowej komisji.

2. Nadzór uprawnia do żądania wyjaśnień, uchylenia sprzecznych z prawem uchwał komisyj lub postanowień przewodniczącego oraz do usuwania lub żądania usunięcia dostrzeżonych uchybień.

3. Zarządzenia nadzorcze nie ulegają zaskarżeniu.

### Ustalanie spisu uprawnionych do głosowania.

**Art. 13.** 1. Spisy uprawnionych do głosowania będą nie później, niż 21-go dnia po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy przesłane przewodniczącym obwodowych komisyj w dwóch egzemplarzach oraz przewodniczącemu okręgowej komisji w jednym egzemplarzu.

2. Dodatkowe spisy (art. 4 ust. 3) będą przesłane w tym samym trybie nie później, niż 42-go dnia po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

**Art. 14.** 1. Spisy uprawnionych do głosowania będą wyłożone w biurze obwodowej komisji codziennie przez 5 godzin, począwszy od dnia 23-go do dnia 30-go od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. W czasie wyłożenia spisów każdy uprawniony do głosowania może je przeglądać, robić z nich wyciągi oraz wnosić reklamacje.

**Art. 15.** 1. Reklamacje mogą być wnoszone:
a) z powodu pominięcia w spisie uprawnionego do głosowania,
b) z powodu wciągnięcia do spisu osoby nieuprawnionej do głosowania.

2. Reklamacje wnosi się na piśmie lub ustnie do protokółu ze wskazaniem dowodów.

3. Obwodowa komisja załatwia reklamacje niezwłocznie, w razie potrzeby może komisja żądać przedłożenia bądź uzupełnienia dowodów.

**Art. 16.** 1. Obwodowa komisja po załatwieniu reklamacji z powodu pominięcia w spisie uprawnionego do głosowania:
a) bądź uzupełnia spis uprawnionych do głosowania,
b) bądź zawiadomi osobę pominiętą w spisie, że reklamacja nie została uwzględniona.

2. Od uchwały obwodowej komisji nie uwzględniającej reklamacji służy osobie pominiętej w spisie w ciągu dwóch dni od doręczenia zawiadomienia zażalenie do przewodniczącego okręgowej komisji, który rozstrzyga ostatecznie.

**Art. 17.** 1. Obwodowa komisja po załatwieniu reklamacji z powodu wciągnięcia do spisu osoby nieuprawnionej do głosowania:
a) bądź zwróci reklamację jako nie uwzględnioną,
b) bądź zawiadomi osobę, której reklamacja dotyczy, że będzie skreślona ze spisu uprawnionych do głosowania.

2. Osoba, której dotyczy reklamacja, ma prawo w ciągu dwóch dni od doręczenia zawiadomienia wnieść sprzeciw do obwodowej komisji.

3. Obwodowa komisja po zapoznaniu się z treścią sprzeciwu:
a) bądź uchyli swą poprzednią uchwałę,
b) bądź prześle sprzeciw jako nie uwzględniony przewodniczącemu okręgowej komisji, który rozstrzyga ostatecznie.

**Art. 18.** 1. Przewodniczący obwodowej komisji w 35 dni po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy prześle zażalenia i nie uwzględnione sprzeciwy przewodniczącemu okręgowej komisji.

2. Zażalenia i sprzeciwy, wniesione po tym terminie, będą zwracane jako spóźnione.

**Art. 19.** Przewodniczący okręgowej komisji rozpozna do 40-go dnia po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy otrzymane zażalenia i sprzeciwy, nakazując obwodowym komisjom wprowadzenie potrzebnych zmian do spisu uprawnionych do głosowania.

**Art. 20.** 1. Obwodowa komisja nie później niż 42-go dnia po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy wprowadzi do spisu uprawnionych do głosowania zmiany, jeśli były one zarządzone przez przewodniczącego okręgowej komisji. Po wprowadzeniu tych zmian albo po stwierdzeniu braku zarządzeń w tej mierze spis uprawnionych do głosowania uważa się za ustalony ostatecznie i odtąd żadnych zmian czynić w nim nie wolno, chyba że zajdą warunki przewidziane w art. 26 ust. 3.

2. Ostatecznie ustalony spis uprawnionych do głosowania oraz spis dodatkowy (art. 4 ust. 3) mają być w przededniu głosowania wyłożone do publicznego przeglądu przez 5 godzin w biurze obwodowej komisji.

### Publiczne ogłoszenie.

**Art. 21.** Prezydia powiatowych (miejskich) rad narodowych nie później, niż 21-go dnia po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, ogłaszają we wszystkich gminach (obwodach miejskich) za pomocą plakatów o podziale powiatu (miasta) na obwody głosowania ze wskazaniem biura i godzin urzędowania obwodowej komisji i lokalów głosowania, tudzież terminu i miejsca wyłożenia spisów uprawnionych do głosowania i wnoszenia reklamacji, zażaleń i sprzeciwów.

### Głosowanie.

**Art. 22.** 1. Głosowanie jest tajne.

2. Głosowanie w obwodach przeprowadzą obwodowe komisje głosowania ludowego.

3. Głosowanie trwa od godz. 9-tej do 21-ej bez przerwy, może być jednak zamknięte wcześniej, jeżeli wszyscy uprawnieni do głosowania w danym obwodzie oddali swe głosy.

4. Od chwili rozpoczęcia głosowania aż do ustalenia jego wyniku w lokalu głosowania będą obecni bez przerwy przewodniczący lub jego zastępca i co najmniej dwaj członkowie komisji.

**Art. 23.** W dniu głosowania nie wolno:
a) wygłaszać przemówień, rozdawać ulotek, ani też w inny sposób agitować zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz lokalu głosowania w promieniu 100 metrów od tego lokalu,
b) wchodzić do lokalu głosowania osobom nie biorącym udziału w głosowaniu.

**Art. 24.** 1. Przewodniczący obwodowej komisji czuwa nad zapewnieniem porządku w czasie głosowania, a także nad zabezpieczeniem tajności głosowania.

2. Przewodniczący obwodowej komisji może:
a) usunąć z lokalu głosowania każdego wykraczającego przeciwko przepisom porządkowym, zawartym w artykule poprzedzającym, wszakże nie pozbawiając go w miarę możności prawa oddania głosu,
b) wydawać zarządzenia, zmierzające do zapewnienia głosującym dostępu do lokalu i do urny.

3. W celu zapewnienia wykonania zarządzeń przewodniczącego, zmierzających do zapewnienia spokoju i porządku głosowania, władze bezpieczeństwa publicznego oddadzą do jego rozporządzenia straż w odpowiedniej sile.

**Art. 25.** Przed rozpoczęciem głosowania komisja zbada, czy urna jest pusta, po czym urnę zamknie i zapieczętuje. Od tej chwili aż do ukończenia głosowania urny otwierać nie wolno.

**Art. 26.** 1. Każdy uprawniony głosuje osobiście i może oddać głos tylko w jednym obwodzie.

2. Ułomni mogą posługiwać się przy głosowaniu pomocą osoby zaufanej.

3. Przewodniczący i członkowie obwodowej komisji, tudzież osoby pełniące straż przy komisjach, jeśli wciągnięci są do spisu głosujących w innym obwodzie, mogą oddać głos w obwodzie, w którym w dniu głosowania urzędują; w tym celu obwodowa komisja wciągnie ich do spisu dodatkowego.

**Art. 27.** 1. Przewodniczący i członkowie obwodowej komisji mogą zażądać od głosującego przed oddaniem przez niego głosu ustalenia jego tożsamości.

2. Głosujący, nie posiadający dokumentów, uznanych przez komisję za wystarczające, może się powołać na świadectwo dwóch wiarogodnych osób znanych komisji.

3. Decyzja komisji w sprawie tożsamości osoby jest ostateczna.

**Art. 28.** 1. Głosowanie odbywa się w następujący sposób: głosujący wymienia wobec komisji swe imię, nazwisko i adres; gdy zostanie stwierdzone, że jest wciągnięty do spisu, otrzymuje on urzędową kopertę i kartę do głosowania; po oznaczeniu za osłoną na karcie swych odpowiedzi głosujący wkłada kartę do koperty i doręcza przewodniczącemu komisji, który w jego obecności wrzuca kopertę do urny.

2. Odpowiedzi na pytania udziela się przez wpisanie do karty wyrazu „tak" lub wyrazu „nie" przy każdym pytaniu. Wyraz „tak" może być zastąpiony krzyżykami, wyraz „nie" może być zastąpiony kreską.

3. W lokalu głosowania mają być urządzone osłony, zabezpieczające tajność głosowania.

**Art. 29.** 1. Urzędowych kart do głosowania i kopert dostarczy obwodowym komisjom przewodniczący okręgowej komisji.

2. Karty do głosowania będą sporządzone z białego papieru i opatrzone pieczęcią okręgowej komisji.

3. Karta ma zawierać odbite sposobem mechanicznym: pytania podlegające głosowaniu, wolne miejsce na odpowiedź oraz pouczenie dla głosującego o sposobie wypełnienia karty.

4. Wzór karty do głosowania zawiera załącznik do niniejszej ustawy.

**Art. 30.** 1. Koperty urzędowe będą sporządzone z papieru nieprzeźroczystego i opatrzone pieczęcią okręgowej komisji.

2. Koperty w każdym obwodzie będą jednakowego koloru i formatu. Prócz pieczęci koperty nie mogą być oznaczone żadnym znakiem odróżniającym.

**Art. 31.** 1. Głosowania przerywać nie wolno.

2. O godzinie 21-ej przewodniczący zarządzi zamknięcie lokalu głosowania. Odtąd głosować mogą ci tylko, którzy przybyli do lokalu przed godziną 21.

3. Gdyby wskutek wydarzeń siły wyższej nie można było odbyć lub ukończyć głosowania w dniu oznaczonym albo ukończyć głosowania do godziny 21, komisja może zarządzić odroczenie głosowania do dnia następnego lub też przedłużyć godziny głosowania poza godzinę 21. Zarządzenie takie winno być natychmiast podane do publicznej wiadomości w sposób używany w danej miejscowości.

4. W razie przerwania głosowania komisja opieczętuje akta głosowania i urnę i odda do przechowania przewodniczącemu. Po ponownym podjęciu głosowania komisja stwierdzi protokólarnie, czy pieczęcie były nie naruszone.

## Ustalenie wyniku głosowania w obwodzie.

**Art. 32.** 1. Obwodowa komisja niezwłocznie po zamknięciu głosowania przystąpi do ustalenia jego wyniku.

2. Ustalenie wyniku głosowania w obwodzie rozpoczyna się od obliczenia i zaprotokółowania ilości kopert złożonych w urnie i ustalenia liczby głosujących na podstawie notatek w ich spisie; gdyby ilość kopert w urnie różniła się od ilości głosujących, komisja poda w protokóle przypuszczalną przyczynę tej niezgodności.

3. Po ukończeniu powyższych czynności przewodniczący wyjmuje osobno z każdej koperty karty do głosowania, bada ich ważność, po czym odczytuje odpowiedzi na pytania, jednocześnie dwaj członkowie komisji notują i obliczają każdy z osobna ilość odpowiedzi ważnych, osobno potwierdzających i osobno zaprzeczających na poszczególne pytania.

4. Arkusze obliczenia głosów podpisane przez przewodniczącego i obecnych członków komisji dołącza się do protokółu.

**Art. 33.** 1. Nieważność karty do głosowania stwierdza obwodowa komisja.

2. Nieważne są karty do głosowania:

a) wrzucone do urny bez kopert lub w kopertach nieurzędowych,

b) nieopatrzone pieczęcią okręgowej komisji głosowania ludowego,

c) wypełnione niezgodnie z przepisem art. 28.

3. Niewypełnione przez głosującego karty do głosowania są ważne, przy czym uważa się, że głosujący udzielił odpowiedzi potwierdzających.

4. Z kilku kart, znalezionych w kopercie, jednakowo wypełnionych, może być uznana za ważną tylko jedna karta, jeżeli natomiast znaleziono w kopercie karty różnie wypełnione, wszystkie karty uznane będą za nieważne.

**Art. 34.** 1. Karty ważne, oddane w głosowaniu, komisja opakuje, opieczętuje i umieści na opakowaniu napis, wskazujący obwód głosowania.

2. Karty nieważne, tudzież karty uznane za ważne, pomimo kwestionowania ich ważności przez członków komisji, będą opatrzone numerami porządkowymi i opakowane osobno; komisja poda w protokóle powody uznania tych kart za ważne lub nieważne. Jeżeli powodem unieważnienia karty była wadliwość koperty, do karty ma być dołączona koperta.

3. Zdjęcie pieczęci z opakowania, zawierającego karty do głosowania, może nastąpić tylko na posiedzeniu okręgowej komisji po zbadaniu, czy pieczęcie są nie naruszone.

**Art. 35.** 1. Obwodowa komisja sporządza protokół ze swych czynności.

2. Protokół ma zawierać:

a) liczbę uprawnionych do głosowania,

b) liczbę oddanych głosów,

c) ilość głosów nieważnych,

d) ilość głosów zakwestionowanych,

e) ilość odpowiedzi ważnych, potwierdzających poszczególne pytanie,

f) ilość odpowiedzi ważnych, zaprzeczających poszczególnemu pytaniu.

3. Prokokół wraz z arkuszami obliczenia głosów, kartami oddanymi podczas głosowania oraz spisami uprawnionych do głosowania będzie przesłany niezwłocznie okręgowej komisji.

4. Każdy z obecnych przy ustaleniu wyniku głosowania w obwodzie może zgłosić uwagi do protokółu lub przesłać je na piśmie okręgowej komisji.

## Ustalenie wyniku głosowania w okręgu.

**Art. 36.** 1. Okręgowa komisja w trzecim dniu po głosowaniu przystąpi do ustalenia wyniku głosowania w okręgu.

2. Okręgowa komisja zbada uchwały obwodowych komisyj o ważności lub nieważności kwestionowanych kart do głosowania i ustali ostatecznie wynik głosowania w poszczególnych obwodach.

3. Okręgowa komisja poprawi jawne błędy arytmetyczne w obliczeniach, o innych zaś uchybieniach uczyni wzmiankę w protokóle.

4. Okręgowa komisja może w razie potrzeby wezwać przewodniczących obwodowych komisyj do udzielenia wyjaśnień.

**Art. 37.** 1. Po ukończeniu tej czynności okręgowa komisja sporządzi dla całego okręgu w dwóch egzemplarzach zestawienie następujących liczb:

a) uprawnionych do głosowania,

b) głosujących,

c) głosów nieważnych,

d) odpowiedzi ważnych, potwierdzających poszczególne pytanie,

e) odpowiedzi ważnych, zaprzeczających poszczególnemu pytaniu.

2. Jeden egzemplarz zestawienia, podpisany przez przewodniczącego i obecnych członków komisji będzie załączony do protokołu, drugi zaś — przesłany Głównemu Urzędowi Statystycznemu.

3. Okręgowa komisja sporządzi protokół ze swoich czynności.

4. Protokół wraz z arkuszem zestawienia i protokołami obwodowych komisyj przesłany będzie niezwłocznie Generalnemu Komisarzowi.

## Ogłoszenie wyniku głosowania.

**Art. 38.** Generalny Komisarz ogłosi wynik głosowania ludowego w Monitorze Polskim w dwunastym dniu po głosowaniu.

## Środki przymuszenia.

**Art. 39.** 1. Wobec osób, które bez dostatecznego usprawiedliwienia uchylają się od obowiązku uczestniczenia w pracach komisji, stosowana będzie, jako środek przymuszenia, pieniężna kara porządkowa do 1.000 zł.

2. Do stosowania środków przymusowych wobec członków komisji powołani są przewodniczący tych komisyj, zaś wobec przewodniczących komisyj obwodowych — przewodniczący komisyj okręgowych.

3. Przewodniczący uchyli orzeczenie o karze, jeżeli osoba ukarana w ciągu 3 dni od doręczenia jej orzeczenia przedstawi dostateczne usprawiedliwienie.

4. Kara porządkowa, nałożona dwukrotnie na tę samą osobę, pociąga za sobą z mocy samego prawa utratę mandatu.

5. Karę porządkową ściąga się w trybie postępowania przymusowego w administracji.

### Koszty głosowania ludowego.

**Art. 40.** Pisma, podania, odpisy i pełnomocnictwa w sprawach głosowania ludowego wolne są od opłat stemplowych.

**Art. 41.** 1. Generalny Komisarz i przewodniczący okręgowych komisyj pobierają za czas urzędowania diety i otrzymują zwrot kosztów podróży.

2. Członkowie komisji pobierają diety za dni rzeczywistej pracy w komisji, jeżeli z tytułu tej pracy ponoszą uszczerbek w swoim zarobku, nadto członkom komisyj, zamieszkującym poza miejscem urzędowania, służy prawo do zwrotu kosztów podróży.

3. Wysokość diet i kosztów podróży oraz zasady pobierania tych należności ustala Prezes Rady Ministrów.

**Art. 42.** 1. Lokalu, urny, sprzętów i przyborów do pisania dla komisyj dostarczy na własny koszt gmina, w której mieści się siedziba komisji.

2. Gmina poniesie również koszty sporządzenia spisów i urządzenia osłon w lokalach głosowania.

3. Wszystkie inne wydatki, połączone z przeprowadzeniem głosowania, ponosi Skarb Państwa.

4. Wykazy wydatków, które ponosi Skarb Państwa, będą dostarczone Prezesowi Rady Ministrów najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po dniu głosowania.

### Przepisy końcowe.

**Art. 43.** Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrami: Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych, Skarbu oraz Bezpieczeństwa Publicznego.

**Art. 44.** Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
wz. Prezes Rady Ministrów i Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka
Minister Administracji Publicznej: Władysław Kiernik
wz. Minister Skarbu: Dietrich
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz

*Załącznik do ustawy z dnia 28 kwietnia 1946 r. o przeprowadzeniu głosowania ludowego (poz. 105).*

### Karta do głosowania ludowego.

a) **Czy jesteś za zniesieniem Senatu?** ☐

b) **czy chcesz utrwalenia w przyszłej Konstytucji ustroju gospodarczego, zaprowadzonego przez reformę rolną i unarodowienie podstawowych gałęzi gospodarki krajowej, z zachowaniem ustawowych uprawnień inicjatywy prywatnej?** ☐

c) **czy chcesz utrwalenia zachodnich granic Państwa Polskiego na Bałtyku, Odrze i Nisie Łużyckiej?** ☐

**Pouczenie dla głosującego.**

Po każdym pytaniu napisz odpowiedź: „tak" lub „nie".

Zamiast wyrazu „tak" możesz postawić krzyżyk. Zamiast wyrazu „nie" możesz postawić kreskę.

Kartę włóż do koperty i oddaj przewodniczącemu komisji.

miejsce pieczęci

Format: 10×15 cm.

---

## 247.
## USTAWA
z dnia 28 kwietnia 1946 r.
**o obywatelstwie Państwa Polskiego osób narodowości polskiej zamieszkałych na obszarze Ziem Odzyskanych.**

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 106 z dnia 10 maja 1946 r.)

**Art. 1.** Prawo obywatelstwa polskiego służy każdej osobie, która przed dniem 1 stycznia 1945 r. miała na obszarze Ziem Odzyskanych stałe miejsce zamieszkania, udowodniła swą polską narodowość przed komisją weryfikacyjną (narodowościową) i uzyskała na tej podstawie stwierdzenie swej polskiej narodowości przez właściwą władzę administracji ogólnej I instancji oraz złożyła deklarację wierności Narodowi i Państwu Polskiemu.

**Art. 2.** Dla osób, które nie były weryfikowane w trybie art. 1 z przyczyn, zasługujących na uwzględnienie, właściwą do stwierdzenia polskiej narodowości jest władza administracji ogólnej I instancji ostatniego miejsca zamieszkania.

**Art. 3.** Przepisy ustawy z dnia 20 stycznia 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 44) o obywatelstwie Państwa Polskiego zachowują swoją moc obowiązującą na obszarze Ziem Odzyskanych w zakresie, nie objętym niniejszą ustawą.

**Art. 4.** Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Ziem Odzyskanych.

**Art. 5.** Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
wz. Prezes Rady Ministrów i Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka

---

## 248.
## DEKRET
z dnia 22 lutego 1946 r.
**o zmianie ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów.**

(Przedruk z Dz. U. R. P., Nr 11, poz. 73, z dnia 31 marca 1946 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

**Art. 1.** W ustawie z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96) z późniejszymi zmianami (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 34, poz. 203 i Nr 55, poz. 307) wprowadza się zmiany następujące:

1) art. 7 otrzymuje brzmienie:
„Art. 7. W przypadku niezłożenia deklaracji (art. 2) stosuje się odpowiednio przepis art. 20".

2) w art. 8 po ust. (1) dodaje się nowy ustęp (2) w brzmieniu:
„(2) Do postępowania wymienionego w ust. (1) stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału II",
3) dotychczasowy ust. (2) art. 8 otrzymuje oznaczenie ust. (3).
4) w art. 11 dodaje się nowy ustęp (3) w brzmieniu:
„(3) Wniosek złożony po terminie ulega odrzucenia na posiedzeniu niejawnym".
5) w art. 13 dotychczasowy ustęp (2) zastępuje się dwoma nowymi ustępami (2) i (3) w brzmieniu:
„(2) Wnioski o rehabilitację sąd rozpoznaje na rozprawie. Jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że wniosek o rehabilitację zasługuje w pełni na uwzględnienie, wniosek taki rozpoznaje się na posiedzeniu niejawnym z udziałem ławników; na żądanie wszakże prokuratora specjalnego sądu karnego lub władz bezpieczeństwa publicznego należy wyznaczyć rozprawę. Na posiedzeniu niejawnym można orzec rehabilitację tylko w pełnym rozmiarze. O terminie posiedzenia niejawnego sąd winien zawiadomić prokuratora specjalnego sądu karnego i właściwy powiatowy lub miejski urząd bezpieczeństwa publicznego.
(3) Sąd wyznaczy posiedzenie nie wcześniej, niż po upływie 30 dni od daty ogłoszenia".
6) w art. 13 dodaje się nowy ust. (4) w brzmieniu:
„(4) W razie trwałej, wywołanej stanem zdrowia, niemożności stawienia się wnioskodawcy na rozprawę, sąd może rozpoznać wniosek o rehabilitację w jego nieobecności".
7) Dotychczasowy tekst art. 14 otrzymuje oznaczenie, jako ust. (1), a jako ustęp (2) wprowadza się przepis w brzmieniu
„(2) W razie niestawiennictwa wnioskodawcy na rozprawę sąd postanowieniem odrzuca wniosek; w przypadku usprawiedliwienia niestawiennictwa do chwili rozpoczęcia rozprawy sąd odracza rozprawę".
8) Po art. 14 zamieszcza się art. 14¹ i 14² w brzmieniu:
„Art. 14¹ (1) Wnioskodawca, którego wniosek został przez sąd odrzucony na podstawie art. 14 ust. (2), może ponownie domagać się przeprowadzenia rozprawy w terminie miesięcznym od daty doręczenia mu odpisu postanowienia. Wniosek winien zawierać usprawiedliwienie niestawiennictwa na rozprawę. Zgłoszenie tego wniosku nie wstrzymuje wykonania postanowienia sądu.
(2) Sąd rozpatruje wniosek, określony w ust. (1), na posiedzeniu niejawnym i jeżeli uzna niestawiennictwo wnioskodawcy za usprawiedliwione, zarządza ponowną rozprawę
(3) Sąd zarządzi sprowadzenie na rozprawę wnioskodawcy, osadzonego w miejscu odosobnienia, tylko wówczas, gdy obecność jego uzna za niezbędną.
(4) W przypadku ponownego odrzucenia wniosku przepisu art. 14¹ ust. (1) nie stosuje się.
Art. 14² Odpis postanowienia o odrzuceniu wniosku o rehabilitację sąd przesyła niezwłocznie prokuratorowi specjalnego sądu karnego".
9) Art. 16 otrzymuje brzmienie:
„Art. 16. (1) Sąd grodzki, oceniając całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności zachowanie się wnioskodawcy w czasie okupacji, tudzież korzyści, jakie odniósł z faktu wpisania go na niemiecką listę narodową lub zaliczenia go do jednej z grup uprzywilejowanych, orzeka postanowieniem, w którym: 1) bądź uznaje wnioskodawcę za zrehabilitowanego i posiadającego pełnię praw obywatelskich (rehabilitacja w pełnym rozmiarze). 2) bądź uznaje go za zrehabilitowanego, ale z jednoczesnym orzeczeniem czasowego zawieszenia praw publicznych oraz obywatelskich praw honorowych na okres do lat 5, albo grzywny od 500 zł do 2.000.000 zł. albo przepadku całości lub części mienia, przy czym czasowe zawieszenie praw publicznych oraz obywatelskich praw honorowych może być wymierzone łącznie z jednym z pozostałych dwu środków represji (rehabilitacja w ograniczonym rozmiarze), 3) bądź wreszcie oddala wniosek. Oddalając wniosek o rehabilitację, sąd orzeka utratę przez wnioskodawcę na zawsze praw publicznych oraz obywatelskich praw honorowych, tudzież przepadek całego mienia; ponadto sąd może orzec umieszczenie go na czas oznaczony lub nieoznaczony w miejscu odosobnienia (obozie) i poddanie przymusowej pracy: może także orzec przepadek mienia żyjących z nim bliskich członków rodziny.
(2) Oddalając wniosek o rehabilitację i orzekając umieszczenie wnioskodawcy w miejscu odosobnienia (obozie), sąd nakazuje zarazem jego aresztowanie, po czym akta sprawy przesyła prokuratorowi specjalnego sądu karnego.
(3) Mienie, które nie ulega przepadkowi stosownie do przepisów ust. 1. zostaje z mocy samego prawa zwolnione spod zajęcia, dozoru i zarządu.
(4) W razie nieściągalności grzywny w całości lub w części sąd nakazuje wykonywanie pracy na wolności na rachunek nieściągniętej grzywny. Pracę wykonywa się na rzecz gminy miejsca zamieszkania wnioskodawcy, przy czym dzień pracy przyjmuje się za równoważnik grzywny od 50 do 250 zł. sama zaś praca nie może trwać dłużej niż 2 lata".
10) Art. 20 otrzymuje brzmienie:
„Art. 20. Kto nie zgłosił wniosku o rehabilitację, albo czyj wniosek o rehabilitację został odrzucony, podlega umieszczeniu na czas nieoznaczony w miejscu odosobnienia (w obozie) i poddaniu przymusowej pracy, tudzież traci na zawsze prawa publiczne oraz obywatelskie prawa honorowe i całe mienie; na wniosek prokuratora specjalnego sądu karnego właściwy sąd grodzki może orzec przepadek mienia żyjących z nim bliskich członków rodziny".
11) Po art. 20 zamieszcza się art 20¹ w brzmieniu:
„Art. 20¹. W przypadkach, wymienionych w art. 4 w związku z art 16, w art. 7, 16 i 20 umieszczenie osoby, wpisanej na niemiecką listę narodową lub zaliczonej do jednej z grup uprzywilejowanych przez okupanta. w miejscu odosobnienia (obozie) poddanie jej przymusowej pracy, ściągnięcie grzywny, jako też wykonanie konfiskaty mienia zarządza prokurator specjalnego sądu karnego; art. 2 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 4 listopada 1944 r. o środkach zabezpieczających w stosunku do zdrajców Narodu (Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 54) stosuje się odpowiednio — w przypadkach wymienionych w art. 7 i 20".
12) Art. 28 otrzymuje brzmienie:
„Art. 28 (1). Kto usuwa majątek spod opisu i zajęcia (art. 21), podlega karze aresztu. (2). Jeżeli czyn spowodował znaczną szkodę dla Państwa, sprawca podlega karze więzienia".
13) Art. 29 otrzymuje brzmienie:
„Art. 29 (1). Kto, wiedząc o tym, że osoby wymienione w art. 1, 8 lub 9 zostały z własnej woli bądź wpisane do jednej z grup niemieckich listy narodowej, bądź zaliczone do jednej z grup uprzywilejowanych przez okupanta, albo że zachowanie się tych osób w okresie okupacji nie dało się pogodzić z polską odrębnością narodową lub też działalność ich w tymże czasie była szkodliwa dla Narodu Polskiego, zaniecha zawiadomienia o powyższych faktach sądu grodzkiego, prokuratora specjalnego sądu karnego lub władz bezpieczeństwa publicznego natychmiast po dowiedzeniu się o tym, podlega karze więzienia do lat 5.
(2). Kto udziela pomocy osobie, która nie złożyła w terminie deklaracji, określonej w art. 2, albo wniosku o rehabilitację lub której wniosek o rehabilitację został odrzucony albo oddalony, w szczególności przez jej ukrywanie, żywienie lub zaopatrywanie w dowody osobiste, podlega karze

więzienia na czas nie krótszy od lat 5 lub dożywotnio albo karze śmierci.

(3) Nie podlega karze, kto z obawy przed odpowiedzialnością karną, grożącą jemu samemu albo jego małżonkowi, krewnym w linii prostej lub rodzeństwu, zaniecha zawiadomienia (ust. 1), albo kto udziela pomocy (ust. 2) tymże osobom".

**Art. 2.** Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Sprawiedliwości, Bezpieczeństwa Publicznego, Administracji Publicznej oraz Skarbu w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

**Art. 3.** Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka Morawski
Minister Sprawiedliwości: Henryk Świątkowski
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz
wz. Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Żaruk-Michalski
Minister Skarbu: Konstanty Dąbrowski

---

**249.**

## DEKRET

z dnia 1 marca 1946 r.

### o zmianie prawa o sądach ubezpieczeń społecznych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 76, z dnia 17 kwietnia 1946 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

**Art. 1.** W prawie o sądach ubezpieczeń społecznych z dnia 28 lipca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 476) wprowadza się zmiany następujące:

1) Art. 72 § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) z grupy pracodawców — przez czynne w okręgu danego sądu organizacje pracodawców o charakterze publiczno-prawnym oraz inne organizacje pracodawców, których wykaz ustala Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami".

2) W art. 73 liczbę „30" zastępuje się liczbą „25".

3) Art. 119 otrzymuje brzmienie:
„Art. 119. Pełnomocnikiem instytucji ubezpieczeń społecznych w postępowaniu przed okręgowym sądem ubezpieczeń społecznych może być adwokat albo pracownik tej instytucji lub instytucji nadzorczej, w postępowaniu zaś przed Trybunałem Ubezpieczeń Społecznych — adwokat albo pracownik tej instytucji lub instytucji nadzorczej, który ukończył uniwersyteckie studia prawnicze z przepisanymi w Polsce egzaminami".

4) W art. 398 §§ 1 i 3 oraz w art. 399 wyrazy „trzech lat" zastępuje się wyrazami „ośmiu lat".

5) Art. 398 § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. Przepisów art. 53, 54 i 55 nie stosuje się do mianowania sędziów w okresie do dnia 31 grudnia 1947 r.".

6) W art. 405 dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. W sprawach, w których termin do wniesienia środka prawnego nie upłynął do dnia 1 września 1939 r. lub w których bieg tego terminu rozpoczął się po wyzwoleniu danego obszaru Państwa — termin do wniesienia skargi upływa z dniem 31 marca 1946 r., jeżeli z mocy niniejszego prawa nie przysługuje termin dłuższy".

7) Art. 407 skreśla się.

**Art. 2.** W sprawach, należących w myśl przepisów prawa o sądach ubezpieczeń społecznych do właściwości tych sądów, wszczętych przed dniem wejścia w życie tego prawa, a do dnia wejścia w życie niniejszego dekretu nie ukończonych, strony mogą w ciągu dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu złożyć pisemne oświadczenie, że wniesiony środek prawny w dalszym ciągu popierają.

Oświadczenie złożyć należy:

1) w sprawach, objętych art. 401 prawa o sądach ubezpieczeń społecznych, we właściwym okręgowym sądzie ubezpieczeń społecznych z tym, że w sprawach wniesionych do b. Sądu Rozjemczego we Lwowie i do b. Sądu Polubownego we Lwowie właściwy będzie do przyjęcia oświadczenia i do rozpoznania sprawy Okręgowy Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie,

2) w sprawach, objętych art. 403 powołanego prawa, we właściwym urzędzie wojewódzkim z tym, że w sprawach wniesionych do b. Urzędów Wojewódzkich: Nowogródzkiego, Poleskiego, Wileńskiego i Wołyńskiego właściwy będzie do przyjęcia oświadczenia i do rozpoznania sprawy Urząd Wojewódzki Warszawski, w sprawach wniesionych do b. Urzędów Wojewódzkich: Lwowskiego, Stanisławowskiego i Tarnopolskiego właściwy będzie Urząd Wojewódzki Krakowski.

Niezłożenie oświadczenia w terminie, określonym w ust. 1, jak również złożenie oświadczenia przeczącego, uważa się za odstąpienie od środka prawnego i powoduje umorzenie postępowania.

Przepisy art. 1 dekretu z dnia 6 czerwca 1945 r. o uzupełnieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 149) mają analogiczne zastosowanie w postępowaniu przed sądami ubezpieczeń społecznych i przed władzami administracji ogólnej z tym, że właściwa do przeprowadzenia postępowania, przewidzianego tym dekretem, będzie władza właściwa w myśl ust. 2 niniejszego dekretu.

**Art. 3.** Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom Sprawiedliwości oraz Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

**Art. 4.** Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów: Edward Osóbka-Morawski
wz. Minister Sprawiedliwości: Leon Chajn
wz. Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Edmund Giebartowski

---

**250.**

## DEKRET

z dnia 8 marca 1946 r.

### o majątkach opuszczonych i poniemieckich

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 87 z dnia 19 kwietnia 1946 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1 poz. 1) — Rada Ministrów postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Dział I.

**Przepisy ogólne.**

**Art. 1.** 1. Wszelki majątek (ruchomy i nieruchomy) osób, które w związku z wojną rozpoczętą 1 września 1939 r. utraciły jego posiadanie, a następnie go nie odzyskały, jest majątkiem opuszczonym w rozumieniu niniejszego dekretu.

2. Uważa się również za opuszczony majątek (ruchomy i nieruchomy), będący w posiadaniu osób trzecich na podstawie umowy, zawartej z właścicielem, jego prawnymi następcami, osobami prawa ich reprezentującymi lub działającymi w interesie tych osób, jeżeli umowa ta miała na celu uchronienie tego majątku od utraty w związku z wojną lub okupacją.

3. Przepis ust. 2 stosuje się także do wszystkich przypadków, gdy posiadacz majątku wywodzi swe prawa od osób, które w kolejnym następstwie opierają swe prawa na pierwotnej umowie, określonej w ust. 2.

4. Nie uważa się za majątek opuszczony praw najmu pomieszczeń i budynków, chyba że stanowią część składową istniejących przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych.

**Art. 2.** 1. Z mocy samego prawa przechodzi na własność Skarbu Państwa wszelki majątek:
a) Rzeszy Niemieckiej i byłego Wolnego Miasta Gdańska,
b) obywateli Rzeszy Niemieckiej i byłego Wolnego Miasta Gdańska z wyjątkiem osób narodowości polskiej lub innej przez Niemców prześladowanej,
c) niemieckich i gdańskich osób prawnych z wyłączeniem osób prawnych prawa publicznego,
d) spółek kontrolowanych przez obywateli niemieckich lub gdańskich albo przez administrację niemiecką lub gdańską,
e) osób zbiegłych do nieprzyjaciela.

2. Przepisu ustępu poprzedzającego nie stosuje się do niezbędnych przedmiotów osobistego użytku, należących do osób wymienionych pod lit. b) i e).

3. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z właściwymi ministrami ustali w rozporządzeniu, jakie osoby i spółki oraz w jakim postępowaniu uznane będą za podlegające przepisowi ust. 1 lit. b), c), d), e).

4. Majątek niemieckich i gdańskich osób prawa publicznego (ust. 1 lit. c) przechodzi z mocy samego prawa na własność odpowiednich polskich osób prawnych. W braku takich osób lub w razie zbiegu zainteresowań kilku osób prawnych uchwała Rady Ministrów oznaczy osobę prawną, na własność której ma przejść majątek.

5. Z mocy przepisu niniejszego artykułu nie przechodzi na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego majątek określony w ust. 1:
a) który został zajęty lub skonfiskowany przez b. władze okupacyjne chyba że majątek ten stanowił przedtem własność Skarbu Państwa lub wspomnianych osób prawnych, albo zajęcie lub konfiskata dotyczyły mienia osób lub spółek, wskazanych w ust. 1 i 4,
b) którego wyzbycie się na rzecz osób i spółek, wymienionych w ust. 1 i 4, nastąpiło po dniu 1 września 1939 r. pod wpływem groźby, uprawniającej właściciela, zbywającego majątek do uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli.

Majątek, o którym mowa w ustępie niniejszym, uważa się za opuszczony, jeżeli podpada pod przepis art. 1.

6. Przejście na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego nieruchomości i wszelkich praw hipotekowanych z mocy przepisów niniejszego dekretu podlega ujawnieniu w księgach hipotecznych (gruntowych) na wniosek właściwego okręgowego urzędu likwidacyjnego.

7. Wierzytelności pieniężne i inne prawa należne osobom i spółkom, których majątek z mocy ust. 1 przechodzi na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego, uznaje się za zajęte na rzecz Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego z mocy samego prawa.

**Art. 3.** 1. Nieważne są wszelkie czynności lub akty prawne zdziałane w odniesieniu do majątku opuszczonego z władzami okupacyjnymi albo instytucjami lub osobami, działającymi z ramienia tych władz albo w porozumieniu z nimi, jak również umowy, określone w art. 1 ust. 2 i 3.

2. Nieważne są wszelkie czynności lub akty prawne zdziałane w odniesieniu do majątków wymienionych w art. 2 ust. 1 i 4 oraz w odniesieniu do majątków opuszczonych celem zapobieżenia ich przejściu na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego lub objęciu ich przez okręgowy urząd likwidacyjny.

**Art. 4.** 1. Nabywca majątku opuszczonego lub przechodzącego na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego na mocy art. 2 ust. 1 i 4 jest posiadaczem złej wiary, jeśli nabycie majątku nastąpiło na mocy czynności lub aktów prawnych, które na podstawie art. 3 są uznane za nieważne z wyjątkiem umów oznaczonych w art. 1 ust. 2 lub 3. Jest posiadaczem złej wiary również wówczas, gdy tytuł swój wywodzi od osoby wpisanej do ksiąg hipotecznych, jeżeli osoba ta nabyła majątek na mocy czynności lub aktów prawnych uznanych stosownie do przepisów art. 3 za nieważne z wyjątkiem umów, określonych w art. 1 ust 2 i 3.

2. Posiadacz złej wiary nie ma prawa żądania zwrotu dokonanych przez siebie nakładów, choćby przez to wartość majątku wzrosła oraz można od niego poszukiwać dochodów za cały czas posiadania majątku.

**Art. 5.** 1. Państwo, przedsiębiorstwa i instytucje państwowe, osoby prawne prawa publicznego, instytucje spółdzielcze, społeczne i przedsiębiorstwa użyteczności publicznej oraz posiadacze majątków oddanych im w posiadanie przez władze państwowe mają prawo żądania równowartości dokonanych przez nich nakładów, a Państwo, przedsiębiorstwa i instytucje państwowe oraz osoby prawne prawa publicznego także i równowartości nakładów dokonanych przez b. władze okupacyjne lub przez osoby i spółki wymienione w przepisie art. 2 ust. 1 i 4, których mienie przechodzi z mocy prawa na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego, we wszystkich tych przypadkach jednak tylko do wysokości wzrostu wartości majątku w chwili zwrotu. Z wartości nakładów należy potrącić dochody oraz inne korzyści osiągnięte w czasie posiadania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osób, które posiadały majątek na zasadzie umów, wymienionych w art. 1 ust. 2 i 3, lecz tylko co do nakładów przez nie poczynionych.

3. W celu zabezpieczenia należności z tytułu dokonanych nakładów Państwo oraz instytucje, wymienione w ust. 1, uprawnione są do wniesienia ostrzeżenia hipotecznego (adnotacji) do wysokości poczynionych nakładów. Wykaz należności za nakłady, zaświadczony przez okręgowy urząd likwidacyjny, stanowi tytuł do wpisania ostrzeżenia (adnotacji) w księdze hipotecznej (gruntowej).

**Art. 6.** 1. Nakłady, dokonane w nieruchomościach lub przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych przez b. władze okupacyjne oraz przez osoby i spółki, wymienione w przepisie art. 2 ust. 1 i 4, których majątek przechodzi z mocy prawa na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego tudzież nakłady, dokonane przez polskie władze, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe oraz przez osoby prawne polskiego prawa publicznego instytucje społeczne, przedsiębiorstwa użyteczności publicznej i przez posiadaczy majątków, oddanych im w posiadanie przez władze państwowe, nie podlegają wydaniu osobie uprawnionej do przywrócenia posiadania majątku głównego, jeżeli nakłady te dadzą się dogodnie oddzielić od majątku głównego bez uszkodzenia nakładów lub majątku.

2. Za nakłady w rozumieniu ust. 1 uważa się w szczególności wszelkie substancje majątkowe, nie wyłączając towarów, nawet zakupionych z funduszów właściciela przedsiębiorstwa, oraz wszelkie połączenia i przekształcenia majątku.

3. Jeżeli nakłady przewyższają wartość majątku w stosunku do jego wartości w chwili utraty posiadania, Skarb Państwa, przedsiębiorstwa i instytucje lub osoby prawne prawa publicznego mają prawo zamiast żądania równowartości nakładów wykupić majątek główny od jego właściciela. W braku porozumienia co do warunków wykupu warunki te ustali komisja szacunkowa, której skład, postępowanie przed nią oraz zasady ustalenia szacunku i innych warunków wykupu określi Prezes Rady Ministrów w rozporządzeniu wydanym w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości.

4. Orzeczenie komisji co do warunków wykupu nie ulega zaskarżeniu w trybie administracyjnym. Jeżeli strona nie zgadza się na te warunki, może w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia jej tego orzeczenia żądać ustalenia warunków wykupu w trybie postępowania niespornego przez sąd grodzki miejsca położenia majątku.

5. Straty wynikłe wskutek utraty posiadania nie mogą być potrącane z nakładów.

### Dział II.

### Urzędy Likwidacyjne.

**Art. 7.** 1. Tworzy się Główny Urząd Likwidacyjny i okręgowe urzędy likwidacyjne.

2. Właściwość miejscowa okręgowego urzędu likwidacyjnego rozciąga się na obszar województwa. Prezes Rady Ministrów może w drodze rozporządzenia zmieniać granice miejscowej właściwości okręgowych urzędów likwidacyjnych.

3. Do zakresu działania urzędów likwidacyjnych należy:

a) zabezpieczanie majątków opuszczonych do czasu objęcia ich w zarząd przez właściwe ze względu na rodzaj majątku władze,

b) kontrola i sporządzanie inwentarza takich majątków,

c) oddawanie w najem lub dzierżawę majątków opuszczonych, przeznaczonych do tego przez władze, właściwe ze względu na rodzaj majątku,

d) przedsiębranie czynności, wymienionych pod lit. a)—c), co do majątków, przechodzących na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego (art. 2 ust. 1 i 4)

e) sprzedaż ruchomości w przypadku, gdy zachodzi niebezpieczeństwo niszczenia ich substancji lub gdy koszty ich przechowania są niewspółmiernie wysokie w stosunku do ich wartości.

4. Urzędy likwidacyjne są ponadto powołane do sprawowania innych czynności zleconych im przepisami niniejszego dekretu lub rozporządzeń wydanych na jego podstawie.

**Art. 8.** 1. Urzędy likwidacyjne podlegają Prezesowi Rady Ministrów. Na ziemiach odzyskanych okręgowe urzędy likwidacyjne podlegają Ministrowi Ziem Odzyskanych.

2. Główny Urząd Likwidacyjny może występować do Ministra Ziem Odzyskanych z wnioskami zmierzającymi do koordynowania działalności likwidacyjnej na całym obszarze Państwa.

3. Na czele Głównego Urzędu Likwidacyjnego stoi prezes, mianowany przez Prezesa Rady Ministrów. Wiceprezesów mianuje Prezes Rady Ministrów na wniosek prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

4. Na czele okręgowego urzędu likwidacyjnego stoi dyrektor, mianowany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

5. Na ziemiach odzyskanych dyrektorów okręgowych urzędów likwidacyjnych mianuje Minister Ziem Odzyskanych.

**Art. 9.** Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Ziem Odzyskanych określi w drodze rozporządzenia organizację urzędów likwidacyjnych oraz ich uprawnienia, w szczególności w zakresie zbywania majątku oraz oddawania go w najem lub dzierżawę (art. 12).

**Art. 10.** 1. Każda władza państwowa, samorządowa, osoba prawna lub fizyczna, powziąwszy wiadomość o majątku, który jest opuszczony lub przechodzi na własność Skarbu Państwa albo osób prawnych prawa publicznego w myśl art. 2 ust. 1 i 4, winna o tym niezwłocznie zawiadomić właściwy okręgowy urząd likwidacyjny.

2. Jeżeli przed objęciem nadzoru przez urząd likwidacyjny zajdzie potrzeba wydania natychmiastowych zarządzeń w celu ochrony majątku, najbliższa władza państwowa lub samorządowa przedsiębierze niezbędne środki, zawiadamiając o tym niezwłocznie właściwy urząd likwidacyjny.

3. Bliższe szczegóły oraz zakres obowiązków, ciążących na poszczególnych władzach państwowych dla wykonania przepisów ust. 1 i 2, określi w drodze rozporządzenia Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z właściwymi ministrami.

**Art. 11.** 1. Każdy, kto sprawował z ramienia b. władz okupacyjnych zarząd przymusowy, komisaryczny lub powierniczy, jak również każdy, kto jest w posiadaniu lub sprawuje faktyczny zarząd majątków opuszczonych albo przechodzących na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego z mocy przepisów niniejszego dekretu, winien niezwłocznie zgłosić te majątki łącznie z wszelkimi rachunkami i dowodami oraz gotowizną, znajdującą się w jego rękach, właściwemu okręgowemu urzędowi likwidacyjnemu.

2. Kto wykracza przeciw przepisowi ust. 1, podlega karze więzienia lub aresztu do lat pięciu i grzywny do 200.000 zł albo jednej z tych kar. Właściwymi do orzekania są sądy okręgowe.

**Art. 12.** 1. Okręgowy urząd likwidacyjny po skontrolowaniu i przejęciu majątku według inwentarza i bilansu otwarcia, sporządzonego przez władze sprawujące tymczasowy zarząd, przekazuje majątki, przechodzące z mocy art. 2 ust. 1 i 4 na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego, w zarząd właściwym ze względu na rodzaj majątku ministerstwom lub organom samorządu terytorialnego albo organom innych osób prawnych prawa publicznego ze szczególnym uwzględnieniem interesów osadnictwa i repatriacji. Właściwe ministerstwa mogą nadawać te majątki na własność osadnikom i repatriantom, o ile chodzi o ziemie odzyskane w porozumieniu z Ministrem Ziem Odzyskanych. Władze sprawujące tymczasowy zarząd winny przedstawić spis inwentarza okręgowemu urzędowi likwidacyjnemu w ciągu miesiąca, a bilans otwarcia w ciągu 4 miesięcy, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu.

2. Majątki opuszczone zostaną przekazane w zarząd właściwym ze względu na rodzaj danego majątku ministerstwom lub organom samorządu terytorialnego. Za zgodą właściwego ministra majątki te mogą być ponadto oddawane w bezpośredni zarząd i użytkowanie instytucjom użyteczności publicznej, instytucjom spółdzielczym, społecznym, organizacjom kulturalnym i oświatowym oraz organizacjom pomocy dla grup ludności szczególnie prześladowanych przez Niemców.

3. Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu i właściwymi ministrami ustali w drodze rozporządzeń tryb zarządu majątków, wymienionych w ust. 1 i 2, oraz określi warunki przekazywania w zarząd i użytkowanie majątków w myśl ust. 2, sposób i warunki uwzględnienia interesów osadnictwa i repatriacji, w szczególności nadawania majątków osadnikom i repatriantom na własność, warunki dokonywania wpłat (art. 14), a także warunki zbywania lub likwidacji majątków, oddawania ich w najem i dzierżawę oraz oznaczy krąg instytucji i osób uprawnionych do nabywania i otrzymywania w najem lub dzierżawę tych majątków.

4. Przejęcie przez właściwe ministerstwo lub organ samorządu terytorialnego majątków wymienionych w ust. 2 oraz oddanie ich w zarząd i użytkowanie instytucjom określonym w tymże ustępie, tudzież oddanie tych majątków w najem lub dzierżawę nie narusza wynikających z art. 15, 16 i 17 praw osób, którym ma być przywrócone posiadanie. W razie sprzedaży majątku osobom tym wypłaca się uzyskaną ze sprzedaży cenę.

**Art. 13.** 1. Koszty nadzoru zabezpieczającego i zarządu majątków opuszczonych obciążają te majątki.

2. Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu i właściwymi ministrami ustali w drodze rozporządzenia sposób pokrywania kosztów nadzoru zabezpieczającego i zarządu majątków, których dochody nie wystarczają na ich pokrycie.

3. Pokrycie powstałych niedoborów, wymienionych w ust. 2, nastąpi przy wydaniu majątku osobie uprawnionej albo przy jego sprzedaży lub likwidacji.

**Art. 14.** Wszelkie wpływy, osiągane z zarządzanego majątku opuszczonego po potrąceniu wydatków bieżących, kosztów nadzoru i zarządu oraz równowartości nakładów, należy składać na specjalny rachunek Głównego Urzędu Likwidacyjnego do państwowej instytucji bankowej, wskazanej przez Ministra Skarbu.

## Dział III.

### Przywrócenie posiadania majątków opuszczonych.

**Art. 15.** 1. Osobie, która w związku z wojną rozpoczętą 1 września 1939 r. utraciła posiadanie majątku, należy na jej wniosek przywrócić posiadanie tego majątku, jeżeli co do tego nie zachodzą przeszkody z art. 22.

2. Wnioski o przywrócenie posiadania w trybie przewidzianym w niniejszym dekrecie można składać do dnia 31 grudnia 1947 r.

**Art. 16.** 1. Gdy osoba, wymieniona w art. 15 zmarła lub jest nieobecna, przywrócenia posiadania mogą żądać jej krewni w linii prostej (zstępni i wstępni, również dzieci nieślubne), bracia i siostry oraz małżonek. Małżonek może żądać wprowadzenia w posiadanie bez względu na to, czy związek małżeński został zawarty w formie prawem przepisanej.

2. W razie sporu przy zbiegu osób uprawnionych do żądania przywrócenia posiadania stosuje się przepisy prawa cywilnego.

**Art. 17.** 1. Objęcie w posiadanie majątku oddanego w najem lub dzierżawę w myśl art. 12 może nastąpić dopiero po upływie terminu dzierżawy lub najmu.

2. Dzierżawa lub najem, zawarte na czas dłuższy niż do dnia 31 grudnia 1948 r., mogą być wypowiedziane przez osoby wymienione w art. 15 i 16 jedynie z zachowaniem 6-miesięcznego terminu wypowiedzenia na koniec roku kalendarzowego, jednak nie wcześniej niż na dzień 31 grudnia 1948 r. W razie zaniechania wypowiedzenia przedłuża się dzierżawa lub najem na dotychczasowych warunkach na czas nieoznaczony z zastrzeżeniem, że w umowę wstępują osoby wymienione w art. 15 i 16.

3. Czynsz z tytułu dzierżawy lub najmu przysługuje osobie uprawnionej (art. 15 i 16).

**Art. 18.** Osobie, której zostanie przywrócone posiadanie majątku opuszczonego w trybie niniejszego dekretu, jeżeli nie jest ona właścicielem tego majątku, służy tylko zarząd i użytkowanie.

**Art. 19.** Za zgodą okręgowego urzędu likwidacyjnego na wniosek osoby uprawnionej (art. 15) właściwa władza, zarządzająca majątkiem, może przywrócić jej posiadanie majątku.

**Art. 20.** 1. Do rozpoznania wniosku o przywrócenie posiadania, jeżeli ono nie nastąpiło w trybie art. 19, właściwy jest sąd grodzki miejsca, w którym znajduje się opuszczony majątek.

2. Postępowanie toczy się według przepisów kodeksu postępowania cywilnego, jeżeli przepisy niniejszego dekretu nie stanowią inaczej.

**Art. 21.** 1. Sąd grodzki po otrzymaniu wniosku o przywrócenie posiadania niezwłocznie podaje o tym do wiadomości przez wywieszenie zawiadomienia w lokalu sądu, wyznaczając jednocześnie termin rozprawy ustnej.

2. Sąd wezwie na rozprawę: wnioskodawców, właściwy okręgowy urząd likwidacyjny, władzę lub organizację gospodarczą, pod której zarządem majątek się znajduje, oraz osoby, które zgłosiły do majątku swoje prawa lub znajdują się w jego posiadaniu. W sprawach o nieruchomości ziemskie zamiast okręgowego urzędu likwidacyjnego należy wezwać powiatowy urząd ziemski. Do zastępstwa sądowego praw i interesów okręgowych urzędów likwidacyjnych oraz władz, urzędów, przedsiębiorstw i instytucyj państwowych, pod których zarządem majątek się znajduje, powołana jest Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej na zasadzie ogólnie obowiązujących przepisów o działalności Prokuratorii Generalnej.

3. Jeżeli z wnioskiem o przywrócenie posiadania występują osoby wymienione w art. 16 ust. 1, zarzut, że inne osoby mają równe lub lepsze prawa do posiadania, może być podniesiony wyłącznie przez osoby, roszczące sobie takie prawa.

**Art. 22.** 1. Nie może być przywrócone posiadanie majątku opuszczonego, który podlega przejęciu przez Państwo na własność stosownie do przepisów ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 17).

2. Co do przedsiębiorstw, które z mocy przepisów ustawy powołanej w ust. 1 mogą być przejęte przez Państwo na własność, władza lub instytucja bezpośrednio podległa ministerstwu, pod której zarządem przedsiębiorstwo się znajduje, może najdalej do dnia 31 grudnia 1946 r. zgłosić zarzut, że przedsiębiorstwo podlega przejęciu przez Państwo na własność.

3. W razie zgłoszenia takiego zarzutu sąd zawiesi postępowanie.

4. Sąd na żądanie wnioskodawcy podejmie dalsze postępowanie w przypadku rozstrzygnięcia sprawy o przejęcie przedsiębiorstwa przez Państwo na własność lub w przypadku nieprzejęcia go przez Państwo na własność do dnia 31 grudnia 1946 r..

**Art. 23.** 1. Sąd zarządza takie postępowanie dowodowe, jakie uzna za wskazane, oraz przeprowadza z urzędu wszelkie dowody, jakie okażą się konieczne dla wyjaśnienia sprawy.

2. W braku dokumentów, wymaganych przez obowiązujące przepisy prawa cywilnego, sąd ustala odnośne okoliczności wszelkimi dowodami, w szczególności w drodze dowodu ze świadków oraz przesłuchania stron.

3. Sąd nie jest związany w zakresie postępowania, wymienionego w niniejszym artykule, wnioskami i oświadczeniami stron.

**Art. 24.** 1. W postanowieniu rozstrzygającym sprawę sąd orzeka, czy, komu i odnośnie jakiego majątku przywraca posiadanie.

2. Postanowienie Sądu co do majątku, znajdującego się pod zarządem państwowym lub zarządem innych osób prawnych prawa publicznego, nie ulega natychmiastowemu wykonaniu.

**Art. 25.** Zażalenia na postanowienia uwzględniające lub oddalające wnioski o przywrócenie posiadania rozpoznaje sąd okręgowy na rozprawie.

**Art. 26.** Sprawy o przywrócenie posiadania winny być traktowane jako pilne i terminy rozpraw w tych sprawach winny być wyznaczone poza kolejnością.

**Art. 27.** W sprawach o przywrócenie posiadania kasacja nie służy.

**Art. 28.** 1. Od wniosków o przywrócenie posiadania oraz od zażaleń na postanowienia rozstrzygające sprawy w rzeczy samej pobiera się 1/10 wpisu stosunkowego od wartości majątku, będącego przedmiotem sprawy. Od zażaleń na inne postanowienia pobiera się 1/20 wpisu stosunkowego. Poza tym stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych.

2. Przepisy o wynagrodzeniu za prowadzenie sprawy nie mają zastosowania.

**Art. 29.** Do wykonania postanowień sądu w sprawach przewidzianych niniejszym dekretem, stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego.

**Art. 30.** 1. W razie zgłoszenia w toku postępowania roszczeń z tytułu nakładów sąd orzeka przywrócenie posiadania, a co do tych roszczeń bądź oznacza wysokość i sposób ich zapłaty zgodnie z warunkami ugody, bądź w braku takiej ugody odsyła strony na drogę sporu.

2. W stosunku do Skarbu Państwa, przedsiębiorstw i instytucyj państwowych oraz osób prawnych prawa publicznego przywrócenie posiadania może nastąpić tylko za dostatecznym zabezpieczeniem należności żądanych z tytułu nakładów, w stosunku zaś do innych osób sąd nakaże zabezpieczenie, jeżeli to jest niezbędne dla uchronienia strony od niebezpieczeństwa utraty takich roszczeń.

**Art. 31.** Prawomocne postanowienie sądu o przywróceniu posiadania nieruchomości, mającej urządzoną księgę hipoteczną (gruntową), lub innych praw hipotekowanych ulega ujawnieniu, jeżeli osoba, na rzecz której orzeczono przywrócenie posiadania, nie jest wpisanym właścicielem nieruchomości, a jeżeli chodzi o inne prawa hipotekowane, gdy prawa te nie są w tej księdze na jej rzecz zastrzeżone. Prawomocne postanowienie sądu o przywróceniu posiadania zarejestrowanego przedsiębiorstwa ulega ujawnieniu we właściwym rejestrze handlowym.

**Art. 32.** 1. Prawomocne postanowienie w przedmiocie przywrócenia posiadania nie przesądza prawa własności majątku.

2. Do czasu ustalenia tytułu własności majątku mogą inne osoby, mające równe lub lepsze prawa, żądać zmiany postanowienia w przedmiocie przywrócenia posiadania w trybie ustalonym w art. 20.

**Art. 33.** 1. Osoby, którym przywrócono posiadanie, nabywają tytuł własności majątków przez przedawnienie (zasiedzenie) 10-letnie, jeżeli poprzednio już tego tytułu do majątku nie posiadały lub następnie go nie nabyły.

2. Bieg terminu przedawnienia liczy się od dnia uprawomocnienia się postanowienia o przywróceniu posiadania.

3. Na żądanie osoby interesowanej sąd grodzki miejsca położenia majątku stwierdza nabycie tytułu własności w drodze postępowania niespornego. Postanowienie sądu stanowi tytuł do przepisania prawa własności lub innych praw hipotekowanych w księdze hipotecznej (gruntowej).

**Art. 34.** 1. Skarb Państwa i związki samorządu terytorialnego nabywają przez przedawnienie (zasiedzenie) tytuł własności majątków opuszczonych:

a) co do nieruchomości z upływem lat 10,

b) co do ruchomości z upływem lat 5, licząc w obu przypadkach od końca roku kalendarzowego, w którym wojna została ukończona

2. Roszczenia o zwrot dochodów, pobranych z majątków opuszczonych, przedawniają się z upływem lat 5, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały pobrane.

3. Majątek opuszczony, oddany w zarząd i użytkowanie instytucjom i organizacjom wymienionym w art. 12 ust. 2, przechodzi na ich własność, jeżeli bezpośrednio przed upływem terminów przedawnienia (zasiedzenia), wskazanych w ust. 1, znajdował się w ich posiadaniu co najmniej przez lat 8, jeżeli chodzi o nieruchomości, a co najmniej przez lat 3, jeśli chodzi o ruchomości.

Dział IV.

**Przepisy przejściowe.**

**Art. 35.** Postanowienie sądowe, odmawiające przywrócenia posiadania majątku, a wydane na podstawie art. 25 ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. R P Nr 17, poz. 97) i art. 24 dekretu z dnia 2 marca 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 45), nie tamuje przywrócenia posiadania majątku na podstawie przepisów niniejszego dekretu w trybie art. 20.

**Art. 36.** Przepisy niniejszego dekretu stosuje się również do spraw toczących się przed sądami lub urzędami, a w dniu wejścia w życie niniejszego dekretu jeszcze nie rozstrzygniętych oraz do wykonania postanowień, zapadłych przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu.

**Art. 37.** 1. Minister Skarbu określi sposób likwidacji urzędów Tymczasowego Zarządu Państwowego.

2. Urzędy likwidacyjne przejmą wszelkie prawa i obowiązki urzędów Tymczasowego Zarządu Państwowego w granicach swojego zakresu działania, określonego przepisami niniejszego dekretu.

**Art. 38.** 1. Wykreślone na mocy art. 8 ust. 1 dekretu z dnia 6 czerwca 1945 r. o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych, wydanych w okresie okupacji niemieckiej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 151), wpisy hipoteczne i rejestrowe, dotyczące majątków przechodzących na podstawie art. 2 ust. 1 i 4 niniejszego dekretu na rzecz Skarbu Państwa i osób prawnych prawa publicznego, ulegają przywróceniu, a wpisy takie dotychczas niewykreślone nie ulegają wykreśleniu.

2. Prawa Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego, do których odnoszą się wpisy, wskazane w ust. 1, podlegają ujawnieniu w księdze hipotecznej (gruntowej) lub wpisowi do rejestru handlowego na wniosek właściwego okręgowego urzędu likwidacyjnego.

Dział V

**Przepisy końcowe.**

**Art. 39.** Przepisy niniejszego dekretu nie naruszają postanowień dekretu z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej w brzmieniu obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 stycznia 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 13), dekretu z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 82), ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 17), ani innych przepisów prawa, na podstawie których Państwo może dokonać wywłaszczenia majątku, ustanowić przymusowy zarząd lub wprowadzić inne ograniczenia prawa własności lub posiadania.

**Art. 40.** Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz właściwym ministrom, każdemu w jego zakresie działania.

**Art. 41.** Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą ustawa z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 97), zmieniona ustawą z dnia 23 lipca 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 179).

Prezydent Krajowej Rady Narodowej
Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów: Edward Osóbka-Morawski
Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski, Marszałek Polski
w/z Minister Spraw Zagr. Zygmunt Modzelewski
w/z Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Żaruk-Michalski
Minister Skarbu: Konstanty Dąbrowski
Minister Oświaty: Czesław Wycech
Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz
w/z Minister Ziem Odzyskanych: Jan Wasilewski
Minister Pracy i Opieki Społecznej: Jan Stańczyk
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk
w/z Minister Zdrowia: Jerzy Morzycki
Minister Przemysłu: Hilary Minc
Minister Aprowizacji i Handlu: Jerzy Sztachelski
Minister Poczt i Telegrafów: Tadeusz Kapeliński
w/z Minister Komunikacji: Zygmunt Balicki
w/z. Minister Kultury i Sztuki: Leon Kruczkowski
Minister Sprawiedliwości: Henryk Świątkowski
w/z Minister Odbudowy: Juliusz Żakowski
Minister Informacji i Propagandy: Stefan Matuszewski
Minister Żeglugi i Handlu Zagranicznego:
Stefan Jędrychowski
Minister Leśnictwa: Stanisław Tkaczow

---

**251.**

## DEKRET

z dnia 20 marca 1946 r.

**o Banku Komunalnym.**

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 77 z dnia 17 kwietnia 1946 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

**Art. 1.** Tworzy się Bank Komunalny, nazywany w dalszych przepisach „Bankiem".

Bank jest osobą prawną prawa publicznego i jest uprawniony do używania pieczęci z godłem państwowym.

Siedzibą Banku jest m. st. Warszawa. Bank może otwierać oddziały w kraju.

Władzą nadzorczą Banku jest Minister Skarbu, działający w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej.

Działalność Banku rozciąga się na obszar całego Państwa.

Bank rządzi się statutem, wydanym przez władzę nadzorczą w drodze rozporządzenia.

**Art. 2.** Kapitał zakładowy Banku składa się z nieograniczonej ilości nie podlegających wycofaniu udziałów Skarbu Państwa, związków samorządowych i komunalnych kas oszczędności. Wysokość jednego udziału wynosi zł 50.000 (złotych pięćdziesiąt tysięcy).

Ilość udziałów Skarbu Państwa wyznacza Rada Ministrów na wniosek Ministra Skarbu, złożony w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej.

Ilość wnoszonych udziałów przez poszczególne związki samorządowe i komunalne kasy oszczędności oraz termin ich wniesienia ustala władza nadzorcza Banku.

Warunki tworzenia funduszów rezerwowych i innych funduszów specjalnych określi statut Banku.

**Art. 3.** Zadaniem Banku jest finansowanie i obsługa bankowa związków samorządowych oraz ich przedsiębiorstw i komunalnych kas oszczędności, jak również administrowanie wszelkimi funduszami specjalnymi, przeznaczonymi na kredyty i dotacje dla związków samorządowych, ich przedsiębiorstw i komunalnych kas oszczędności.

Bank jest centralą żyrową, lokacyjną i inkasową dla związków samorządowych, ich przedsiębiorstw i komunalnych kas oszczędności.

Bank jest uprawniony do wykonywania wszystkich zwykłych czynności bankowych oraz w zakresie wymienionym w ust. 1 artykułu niniejszego — do emisji obligacyj.

Szczegółowy zakres czynności Banku ustali statut.

**Art. 4.** Wszystkie dotacje i fundusze specjalne, przeznaczone dla związków samorządowych, ich przedsiębiorstw oraz komunalnych kas oszczędności, muszą być lokowane w Banku, który nimi administruje oraz przeprowadza ich rozdział na podstawie decyzji komisyj specjalnych, przewidzianych dla tych dotacyj i funduszów.

**Art. 5.** Związki samorządowe mogą lokować swoje fundusze jedynie w Banku lub w komunalnych kasach oszczędności. Obowiązek ten nie dotyczy gmin wiejskich oraz tych miast niewydzielonych, w których nie ma komunalnych kas oszczędności.

Ograniczenie zawarte w ust. 1 artykułu niniejszego nie dotyczy rachunków żyrowych w Narodowym Banku Polskim i rachunków czekowych w Pocztowej Kasie Oszczędności.

Władza nadzorcza Banku może ustalić, jaki odsetek funduszów wolnych komunalne kasy oszczędności obowiązane są lokować w Banku.

**Art. 6.** Skarb Państwa udziela poręki za obligacje Banku do wysokości jednego miliarda złotych.

**Art. 7.** Ogólna suma znajdujących się w obiegu obligacyj Banku nie może przekraczać sumy niespłaconych wierzytelności Banku, będących podstawą emisji tych obligacyj.

Ogólna suma obligacyj nie może przekraczać dziesięciokrotnej wysokości kapitału zakładowego Banku.

**Art. 8.** Za pożyczki, udzielone przez Bank związkom samorządowym i ich przedsiębiorstwom, odpowiadają związki samorządowe całym swoim majątkiem, a w szczególności wszystkimi dochodami.

**Art. 9.** Obligacje Banku są papierami wartościowymi, posiadającymi bezpieczeństwo prawne (pupilarne).

**Art. 10.** Organami Banku są:

1) Zgromadzenie udziałowców,
2) Rada Banku,
3) Zarząd,
4) Komisja Rewizyjna.

**Art. 11.** Skład, sposób powoływania oraz szczegółowy zakres czynności organów Banku ustali statut.

**Art. 12.** Celem stałego nadzoru nad działalnością Banku władza nadzorcza Banku mianuje na jego koszt komisarza rządowego i jego zastępcę, określi ich uprawnienia i obowiązki oraz wyznaczy ich wynagrodzenie.

**Art. 13.** Księgi Banku oraz wyciągi z nich, uwierzytelnione przez Bank, mają moc dowodową dokumentów publicznych, a dokumenty stwierdzające zobowiązania z oświadczeniem Banku iż oparte na nich roszczenie jest wykonalne i prawnie dojrzało do egzekucji, mają moc tytułów egzekucyjnych. Klauzulę wykonalności nadaje tym tytułom właściwy sąd grodzki według przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

**Art. 14.** Termin rozpoczęcia działalności Banku wyznaczy władza nadzorcza zarządzeniem ogłoszonym w Monitorze Polskim.

Wszystkie aktywa i pasywa Polskiego Banku Komunalnego Spółki Akcyjnej i Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu w rachunku polskim (w rozumieniu rozporządzenia Kierownika Resortu Gospodarki Narodowej i Finansów z dnia 5 października 1944 r. o czynnościach bankowych na obszarach wyzwolonych spod okupacji — Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 38) przejmuje Bank Komunalny.

Przejęcie to wolne jest od wszelkich podatków, opłat stemplowych, sądowych i innych należności, pobieranych od przeniesień majątkowych oraz od zwrotu kapitału udziałowego.

Z chwilą rozpoczęcia działalności Banku Polski Bank Komunalny Spółka Akcyjna, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu i Wojewódzki Bank Pożyczkowy w Poznaniu przechodzą w stan likwidacji z zachowaniem przepisów ustępu poprzedzającego.

**Art. 15.** Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej.

**Art. 16.** Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów: Edward Osóbka-Morawski
Minister Skarbu: Konstanty Dąbrowski
Minister Administracji Publicznej: Władysław Kiernik

---

## 252.

## DEKRET

z dnia 20 marca 1946 r.

**o przeniesieniu siedziby Politechniki Śląskiej.**

(Przedruk z Dz. Ust. R. P. Nr 13, poz. 91, z dnia 19 kwietnia 1946 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

**Art. 1.** Siedzibę Politechniki Śląskiej, utworzonej dekretem z dnia 24 maja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 118), przenosi się z Katowic do Gliwic.

**Art. 2.** Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Oświaty.

**Art. 3.** Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
w/z Prezes Rady Ministrów: Władysław Gomułka
w/z Minister Oświaty: Władysław Bieńkowski

---

## 253.

## DEKRET

z dnia 20 marca 1946 r.

**o zmianie ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych.**

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 100 z dnia 4 maja 1946 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

**Art. 1.** W ustawie z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 64, poz. 404), zmienionej art. 3 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 15) oraz art. 16 dekretu z dnia 10 listopada 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 310), wprowadza się zmiany następujące:

1) opłaty stemplowe, oznaczone stałą kwotą pieniężną, przewidziane w artykułach: 58 ustęp ostatni, 65 ustęp przedostatni, 67 ustęp ostatni, 81 ustęp przedostatni, 82 ustęp drugi, 84 ustęp drugi, 88 ustęp pierwszy, 93 punkty a) i b), 95 punkt b), 111 ustęp pierwszy, drugi i czwarty, 117 ustęp pierwszy, 118 ustęp pierwszy, 126 punkt 2), 130, 134 ustęp drugi, 139 ustęp drugi, 145, 146, 147, 149, 154, 155, 157, 158 i 159 podwyższa się dziesięciokrotnie;

2) w art. 127 ustęp ostatni wyrazy: „1 zł" zastępuje się wyrazami: „10 zł";

3) art. 156 otrzymuje brzmienie:
„Opłatom wyższym ponad zasadniczą (art 154) podlegają:

| | opłata wynosi |
|---|---|
| 1) akt nadania obywatelstwa polskiego . . | 500 zł |
| 2) akt zezwolenia na zmianę: | |
| a) imion i nazwisk lub nazwiska . . . | 500 zł |
| b) imion . . . . . . . . . . . . . | 50 zł |
| 3) zezwolenie na nabycie nieruchomości przez cudzoziemca 1% od minimalnej sumy nabycia (art. 3 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 24, poz 202), nie więcej jednak jak . . | 5.000 zł |
| 4) zatwierdzenie statutu spółki akcyjnej lub komandytowo-akcyjnej albo zmiany w statucie, jak również zezwolenie spółce zagranicznej na działalność w Państwie Polskim lub na powiększenie kapitału . | 1.000 zł |
| 5) zezwolenie na stałe prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego, wymagającego koncesji . . . . . . . . . . . . | 400 zł |
| 6) zezwolenie na przedłużenie godzin wstępu do lokalu publicznego (restauracji itp.) ponad czas, przewidziany w przepisach policyjnych, udzielone na czas dłuższy niż 3 doby . . . . . . . . . . . | 500 zł |
| 7) akt nadania górniczego . . . . . . . | 250 zł |
| 8) karty łowieckie, wydane na okres dłuższy niż 14 dni . . . . . . . . . . | 100 zł |
| 9) zezwolenia na urządzanie wystaw i targów gospodarczych . . . . . . . . | 100 zł |

Władza, nadająca obywatelstwo lub zezwalająca na zmianę imion lub nazwiska, może zwolnić petenta od opłaty, przewidzianej w ust. 1 punkty 1 oraz 2 a) i b), całkowicie lub częściowo ze względu na jego stan majątkowy lub ze względów natury publicznej.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Ministrem Aprowizacji i Handlu może obniżyć opłatę przewidzianą w ust. 1 punkt 5 dla niektórych kategorii przedsiębiorstw do 30 zł.

Wolne są od opłaty, przewidzianej w ust. 1 punkt 8, karty łowieckie, wydawane funkcjonariuszom zarządów lasów państwowych oraz straży łowieckiej prywatnej, zatwierdzonej i zaprzysiężonej przez władzę państwową".

**Art. 2.** Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu.

**Art. 3.** Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z dniem tym traci moc obowiązującą art. 16 dekretu z dnia 10 listopada 1945 r. o zmianie i ustalaniu imion i nazwisk (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 310).

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
wz. Prezes Rady Ministrów: Władysław Gomułka
Minister Skarbu: Konstanty Dąbrowski

---

## 254.
## DEKRET
z dnia 22 marca 1946 r.
### o Państwowym Instytucie Książki.
(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 78 z dnia 17 kwietnia 1946 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

**Art. 1.** Tworzy się Państwowy Instytut Książki. Instytut jest zakładem naukowo-badawczym, podległym Ministrowi Oświaty.

**Art. 2.** Do zadań Instytutu należy:
1) prowadzenie badań naukowych dotyczących książki, bibliotekarstwa i czytelnictwa;
2) gromadzenie, opracowywanie, udostępnienie i ogłaszanie materiałów naukowych oraz kształcenie sił fachowych w dziedzinach w pkt 1 wskazanych;
3) zbieranie i udzielanie źródłowych informacyj bibliograficznych we wszystkich dziedzinach piśmiennictwa oraz w zakresie polskich zbiorów bibliotecznych;
4) planowanie, uzgadnianie i popieranie prac w dziedzinach pod 1) do 3) wskazanych w bibliotekach lub innych zakładach naukowych albo społecznych.

**Art. 3.** Na czele Instytutu stoi dyrektor mianowany przez Ministra Oświaty w porozumieniu z Ministrami Kultury i Sztuki oraz Informacji i Propagandy. Pracownicy Instytutu podlegają przepisom o państwowej służbie cywilnej.

**Art. 4.** Budżet Instytutu stanowi osobny rozdział w budżecie Ministerstwa Oświaty.

**Art. 5.** Szczegółowy zakres działania oraz organizację Instytutu określi statut nadany przez Ministra Oświaty w porozumieniu z Ministrami Kultury i Sztuki oraz Informacji i Propagandy, ogłoszony w Monitorze Polskim.

**Art. 6.** Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Oświaty w porozumieniu z Ministrami Kultury i Sztuki oraz Informacji i Propagandy.

**Art. 7.** Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
wz. Prezes Rady Ministrów: Władysław Gomułka
Minister Oświaty: Czesław Wycech
wz. Minister Kultury i Sztuki: Leon Kruczkowski
Minister Informacji i Propagandy: Stefan Matuszewski

---

## 255.
## DEKRET
z dnia 9 kwietnia 1946 r.
### o zmianie prawa o wykroczeniach.
(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 108 z dnia 10 maja 1946 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

**Art. 1.** Art. 31 prawa o wykroczeniach otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. Kto publicznie dopuszcza się nieobyczajnego wybryku lub używa słów nieprzyzwoitych,
podlega karze aresztu do dwóch tygodni lub grzywny do 5.000 złotych".

**Art. 2.** Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych i Sprawiedliwości.

**Art. 3.** Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów: Edward Osóbka-Morawski
Minister Administracji Publicznej: Władysław Kiernik
wz. Minister Ziem Odzyskanych: Władysław Czajkowski
wz. Minister Sprawiedliwości: Leon Chajn

---

## 256.
## ROZPORZĄDZENIE
### PREZESA RADY MINISTRÓW
z dnia 28 marca 1946 r.
### w sprawie zmiany i uzupełnienia cen detalicznych i hurtowych na artykuły żywnościowe reglamentowane.
(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 93 z dnia 19 kwietnia 1946 r.)

Na podstawie art. 3 pkt b) dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 25 października 1944 r. o zwalczaniu spekulacji i lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr 9 poz. 48), zmienionego dekretem Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 20 listopada 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 63) zarządzam, co następuje:

§ 1. W cenniku na artykuły reglamentowane powszechnego użytku załączonym do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 1945 r. w sprawie ustalenia cen detalicznych i hurtowych na artykuły żywnościowe reglamentowane (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 132) wprowadza się zmiany następujące:

| Nazwa artykułu | Cena hurtowa za 100 kg | Cena detaliczna za 1 kg |
|---|---|---|
| 1. poz. III. 23 otrzym. brzmienie „masło" | 4.800.— | 52.80 |
| 2. „ VII. 47 „ „ „cukier" | 1.350.— | 15.— |
| 3. uchyla się poz. VII: 50 „olej rzepakowy nierafin." | | |
| 51 „olej lniany „ | | |
| 52 „olej makowy „ | | |
| 53 „olej gorczyczny „ | | |
| 54 „olej konopny „ | | |
| 4. po poz. VII 72 dodaje się następujące pozycje cennika: | | |
| „ VII: 73 „olej surowy" | 2.900.— | 32.00 |
| 74 „olej rafinowany" | 3.750.— | 41.00 |
| 75 „margaryna" | 4.465.— | 50.00 |
| 76 „śledzie solone" | 1.300.— | 16.00 |
| 77 „makrele" | 1.300.— | 16.00 |
| 78 „stroming" | 1.300.— | 16.00 |
| 79 „dorsz" (anchois) | 1.300.— | 16.00 |
| 80 „szelfisz" | 1.300.— | 16.00 |
| 81 „szczupak morski sol." | 1.300.— | 16.00 |
| 82 „kohler" | 1.300.— | 16.00 |
| 83 „szprot" | 1.300.— | 16.00 |
| 84 „makuchy" | 30.— | |
| 85 „mączka bawełniana" | 36.— | |
| 86 „makuchy arachidowe" | 36.— | |
| 87 „otręby jęczmienne" | 23.— | |
| 88 „otręby owsiane" | 23.— | |
| 89 „otręby z innych pozostałych ziemiopłod." | 23.— | |

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 4 marca 1946 r.

Prezes Rady Ministrów: Edward Osóbka-Morawski.

## 257.
## ROZPORZĄDZENIE WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 29. kwietnia 1946 r.

**o ustaleniu norm dla wymiaru wykonania świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne.**

Na podstawie art. 3 ustęp 4 i art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 26 marca 1935 r. o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 204) zmienionej dekretem z dnia 4 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 593), po zaciągnięciu opinii powiatowych rad narodowych oraz za zgodą Wydziału Wojewódzkiego zarządzam, co następuje:

§ 1. Na okres do dnia 31 marca 1947 r. nie wyłącza się żadnego miasta niewydzielonego z powiatowego związku samorządowego, z pod obowiązku świadczeń w naturze.

§ 2. (1) Jako najwyższą dopuszczalną granicę obciążenia świadczeniami w naturze na wszystkie cele łącznie, dozwolone w myśl przepisów ustawy z dnia 26 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 27 poz. 204) zmienionej dekretem z dnia 4 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85 poz. 593), ustanawia się 75% podatków, wymienionych w art. 3 ust. 1 i 2 tejże ustawy.

(2) Granice najwyższego dopuszczalnego obciążenia, wymienionego w ust. (1) podwyższa się dla gromad wiejskich, wykonujących melioracje wodne, uzasadnione interesem publicznym do 300% podatków, stanowiących podstawę wymiaru.

(3) Granice najwyższego dopuszczalnego obciążenia, wymienionego w ust. (1), podwyższa się dla uczestników scalenia, wykonywujących niezbędne roboty wodno-melioracyjne, związane ze scaleniem, do 700%, w wyjątkowych zaś wypadkach, uzasadnionych szczególnymi trudnościami robót melioracyjnych do 1000% podatków, stanowiących podstawę wymiaru.

§ 3. (1) Za okres czasu pilnych robót polnych i leśnych, w których posiadacze gospodarstw rolnych i leśnych nie mogą być obciążeni obowiązkiem świadczeń w naturze uznaje się:

a) dla wszystkich zobowiązanych do świadczeń w naturze z wyjątkiem osób, wykonywujących melioracje wodne, uzasadnione interesem publicznym oraz osób wykonywujących roboty wodno-melioracyjne, związane ze scaleniem, okresy:

od 15 marca do 15 maja,
od 21 czerwca do 30 czerwca,
od 15 lipca do 15 października;

b) dla osób, wykonywujących melioracje wodne, uzasadnione interesem publicznym:

od 15 marca do 15 maja,
od 21 czerwca do 30 czerwca,
od 15 lipca do 15 sierpnia,
od 1 września do 20 września;

c) dla osób, wykonywujących roboty wodno-melioracyjne, związane ze scaleniem, okresy:

od 15 marca do 25 kwietnia,
od 15 lipca do 5 sierpnia,
od 5 września do 20 września,
od 1 października do 10 października.

(2) Do okresów czasu pilnych robót polnych i leśnych wlicza się dni, oznaczone w niniejszym paragrafie, jako rozpoczynające i kończące te okresy.

§ 4. Jako najdalsza dopuszczalna odległość miejsca robot od przedmiotu podatkowego, uzasadniającego obowiązek świadczeń ustanawia się:

a) dla pieszych 6 km,
b) dla zaprzęgów konnych 12 km.

§ 5. Wartość dniówki robocizny zaprzęgowej, wyrażonej w dniówkach robocizny pieszej, ustala się w sposób następujący:

a) wartość dniówki robocizny zaprzęgowej przy zaprzęgu jednokonnym równa się pięciu dniówkom robocizny pieszej,
b) wartość dniówki robocizny zaprzęgowej przy zaprzęgu parokonnym równa się dziesięciu dniówkom robocizny pieszej.

§ 6. Za najwyższą dopuszczalną stawkę równowartości pieniężnej za jeden osmiogodzinny dzień robocizny pieszej uznaje się kwotę 40.— zł.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 31 marca 1947 r.

Wojewoda:
w/z. (—) Płk. *Ziętek*, Wicewojewoda

## 258.
## ROZPORZĄDZENIE WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 29 kwietnia 1946 r.

**wydane za zgodą Wydziału Wojewódzkiego o poborze sezonowej opłaty klimatycznej od letników na rzecz gminy Ustroń powiatu cieszyńskiego.**

§ 1.

Na podstawie § 5 ustawy z dnia 17 lipca 1907 r. (Dz. U. i rozp. kr. Nr 30 oraz art. 22 ustawy z dnia 14 kwietnia 1924 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskim (Dz. U. Śl. Nr 10 poz. 47) w brzmieniu ogłoszonym rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1926 r. (Dz. U. Śl. Nr 17 poz. 30) zezwala się gminie Ustroń powiatu cieszyńskiego, na pobieranie sezonowej opłaty klimatycznej od letników w latach 1946/47.

§ 2.

1. Do uiszczenia opłaty w wysokości określonej w punkcie 2 obowiązane są osoby, przebywające ponad 3 dni w obrębie gminy Ustroń w celach wypoczynkowych lub turystycznych w czasie sezonu. Sezon w rozumieniu niniejszego rozporządzenia rozpoczyna się corocznie od dnia 1 maja i trwa do 30 września włącznie. Obowiązek uiszczenia opłaty powstaje z 4-tym dniem pobytu, przy

czym dzień przybycia liczy się jako pierwszy dzień pobytu, a dzień odjazdu jako ostatni dzień pobytu.

2. Opłata wynosi:

przy pobycie do 14 dni 40,— zł od osoby samotnej, a 60,— zł dla rodziny, przy pobycie ponad 2 tygodnie do 4-ch tygodni 50,— zł. od osoby samotnej, a 75,— zł. od rodziny. Przy pobycie ponad 4 tygodnie pobiera się od każdej osoby opłatę dodatkową w wysokości 10,— zł za każdę dalsze 2 tygodnie.

§ 3.

Od opłaty klimatycznej wolni są:

a) osoby, mające stałe miejsce zamieszkania w gminie Ustroń,
b) lekarze i ich żony, oraz będące na ich utrzymaniu dzieci,
c) dzieci do lat 10 i służba przyjeżdzająca z letnikami,
d) osoby, które dla wykonania swych zawodowych obowiązków przebywają w gminie Ustroń,
e) młodzież w zwartych obozach,
f) osoby, których niezamożność stwierdzona została zaświadczeniem wydanym przez władze do tego powołane.

§ 4.

Urzędnicy państwowi, samorządowi oraz osoby wojskowe i inwalidzi wojenni oraz pracownicy i robotnicy wysyłani zbiorowo przez komisję wczasów korzystają wraz z rodzinami z 50% zniżki opłat, wymienionych w punkcie 2 rozporządzenia.

§ 5.

Zarząd gminny może w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, zwolnić także inne niewymienione w pkcie 3 i 4) osoby od opłaty klimatycznej w całości lub w części.

§ 6.

Odnajmujący mieszkanie, zobowiązani są zgłosić w urzędzie gminnym każdą przybywającą osobę zamieszkałą u nich w ciągu 3-ch dni. W razie niezgłoszenia, odnajmujący mieszkanie są zobowiązani na wezwanie urzędu gminnego uiścić opłatę sezonową klimatyczną za osoby u nich zamieszkałe, a niezgłoszone, ponadto Zarząd gminny może nałożyć grzywnę na odnajmujących mieszkanie, za zaniedbanie zgłoszenia od 50 do 500 zł.

§ 7.

Odwołania podlegają przepisom art. 38 pkt. 1, 2, 3 i 4 ustawy z dnia 14 kwietnia 1924 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śl. w brzmieniu ogłoszonym rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1936 r. (Dz. U. Śl. Nr 17, poz. 30).

§ 8.

Zaległe opłaty klimatyczne ściągnięte będą w drodze przymusowej.

§ 9.

Dochód z opłat klimatycznych zużyje gmina Ustroń wyłącznie na cele związane z polepszeniem warunków sanitarnych oraz na uprzyjemnienie i udogodnienie pobytu letników.

§ 10.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem jego ogłoszenia.

Wojewoda:
(—) w/z Płk. Ziętek, Wicewojewoda

---

## 259.
## ROZPORZĄDZENIE
## WOJEWODY ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

z dnia 8 maja 1946 r.

**wydane za zgodą Wydziału Wojewódzkiego o poborze sezonowej opłaty klimatycznej od letników na rzecz gminy Jaworze powiatu bielskiego.**

Na podstawie § 5 ustawy z dnia 17 lipca 1907 r. (Dz. U. i rozp. kr. Nr. 30) oraz art. 22 ustawy z dnia 14 kwietnia 1924 o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskim (Dz. U. Śl. Nr. 10, poz. 47) w brzmieniu ogłoszonym rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1926 (Dz. U. Śl. Nr. 17 poz. 30), zezwala się gminie Jaworze, powiatu bielskiego na pobieranie sezonowej opłaty klimatycznej od letników w roku 1946.

§ 1.

Na podstawie § 5 ustawy z dnia 17 lipca 1907 r. (Dz. U. i rozp. kr. Nr. 30) zezwala się gminie Jaworze na pobieranie sezonowej opłaty klimatycznej od letników w 1946 r.

§ 2.

Do uiszczenia opłaty w wysokości, określonej w § 3 niniejszego rozporządzenia, obowiązane są osoby, przebywające ponad 7 dni w obrębie gminy Jaworze na letnisku w czasie sezonu.

Sezon w rozumieniu niniejszego rozporządzenia rozpoczyna się corocznie od dnia 1 czerwca i trwa do 30 września włącznie.

Obowiązek uiszczenia opłaty powstaje z 8 dniem pobytu, przyczym dzień przybycia należy liczyć jako pierwszy, odjazdu jako ostatni.

§ 3.

Wysokość opłat wynosi: przy pobycie do 14 dni 20 zł. od osoby samotnej, 30 zł. od rodziny, składającej się z dwóch osób, i 40 zł od rodziny, składającej się 3 lub więcej osób; przy pobycie ponad 2 tygodnie do 4 tygodni 30 zł. od osoby samotnej, 50 zł. od rodziny składającej się z 2 osób i 60 zł od rodziny, składającej się z 3 lub więcej osób. Przy pobycie ponad 4 tygodnie pobiera się od każdej osoby opłatę dodatkową w wysokości 10 zł. za każde 2 tygodnie.

§ 4.

Od opłaty klimatycznej wolni są:

1. osoby, mające stałe miejsce zamieszkania w obrębie gminy,
2. lekarze, ich żony i będące na ich utrzymaniu dzieci,
3. dzieci do lat 14 i służba, przyjeżdżająca z letnikami,
4. osoby, które dla wykonywania swych zawodowych obowiązków zmuszone są do przebywania w obrębie gminy,
5. młodzież w zwartych obozach.

§ 5.

Urzędnicy państwowi i samorządowi, osoby wojskowe i inwalidzi wojenni korzystają wraz z rodziną z 50% zniżki opłat, wymienionych w § 3 rozporządzenia.

§ 6.

Zarząd gminny może w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, zwalniać także inne, niewymienione w § 4 i 5 osoby, od opłaty klimatycznej, w całości lub w części.

§ 7.

Odnajmujący mieszkania obowiązani są pod osobistą odpowiedzialnością do poboru opłaty na rzecz gminy, według postanowień niniejszego rozporządzenia oraz do wpłacenia pobranych kwot do kasy Urzędu Gminnego.

Osoby, które zapłaciły opłatę za pobyt krótszy, jeśli pobyt swój przedłużają ponad okres, za który uiściły opłatę, winny zapłacić różnicę, przypadająca za pobyt dłuższy.

W razie skrócenia pobytu opłata nie podlega zwrotowi.

Przeciwko pociągnięciom do uiszczenia opłaty może płatnik wnieść odwołanie do Wojew. Rady Narodowej za pośrednictwem Zarządu Gminy Zbiorowej w Jaworzu w terminie 14-dniowym od dnia zażądania opłaty.

§ 8.

Odwołania od wymiaru opłat klimatycznych podlegają przepisom art. 38 pkt. 1, 2, 3 i 4 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem w brzmieniu, ogłoszonem rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1926 r (Dz. U. Śl. Nr. 17, poz. 30).

§ 9.

Zaległe opłaty klimatyczne ściągnięte będą w drodze przymusowej według postanowień § 4. rozporządzenia z dnia 20 kwietnia 1854 (dz. u. p. Nr. 96).

§ 10.

Dochód z opłat klimatycznych zużyje gmina wyłącznie na cele związane z polepszeniem warunków sanitarnych, oraz na uprzyjemnienie i udogodnienie pobytu letnikom.

§ 11.

Niniejsze rozporządzenie należy wywiesić w lokalach publicznych, tudzież w każdym pokoju, przeznaczonym na odnajęcie letnikom.

§ 12.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Wojewoda:
wz. (—) Płk. Ziętek, Wicewojewoda

## 260.

MINISTERSTWO BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

Nr. 01655/46 Warszawa, dnia 15 lutego 1946 r.

## OKÓLNIK Nr 9.

Do
Komendanta Głównego Milicji Obywatelskiej,
Dowódcy Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
Kierowników Wojewódzkich Urzędów Bezpieczeństwa Publicznego.

Ludność cywilna często pociągana jest przez władze i organa Bezpieczeństwa Publicznego i Milicji Obywatelskiej do świadczeń osobistych, jak np. do obowiązku dostarczania podwód.

Często zdarza się, że świadczenia te są nakładane nie w wypadkach faktycznej konieczności i nie w celach służbowych, lecz prywatnych. Wywołuje to słuszne rozgoryczenie i skargi ludności, zwłaszczą wiejskiej.

Z tych względów wyjaśniam co następuje:

1) żądania świadczeń osobistych oraz dostarczania podwód winny być ograniczone do wypadków faktycznej konieczności;
2) występować wobec ludności z żądaniem świadczeń osobistych oraz dostarczania podwód należy wyłącznie za pośrednictwem władzy administracji ogólnej;
3) organa Bezpieczeństwa Publicznego i Milicji Obywatelskiej mogą z takimi żądaniami występować bezpośrednio do ludności jedynie wówczas, gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa publicznego, a sprawa nie cierpi zwłoki, jak np. w razie natychmiastowej potrzeby zapobieżenia przestępstwu lub w wypadku bezpośredniego pościgu za przestępcą;
4) obowiązek świadczeń nałożony może być tylko przez organa kierownicze, nie zaś przez poszczególnych funkcjonariuszy;
5) wzbronione jest żądanie przymusowych świadczeń osobistych lub dostarczania podwód dla celów prywatnych; żądania takie stanowi nadużycie władzy i winni tego przestępstwa pociągani będą do odpowiedzialności karnej;
6) w wypadku zniszczenia, uszkodzenia lub straty środka przewozowego a które nastąpiło przy pełnieniu obowiązku świadczeń, bez winy właściciela, winno być wypłacone odszkodowanie.

Niniejszy okólnik należy podać do wiadomości wszystkich podległych urzędów i pracowników.

Dyrektor Gabinetu Ministra
(—) Mrozek J., ppłk.

MINISTERSTWO ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
Departament Administracyjny
L. dz. IV. AA. 1056/46

Warszawa, dnia 20 marca 1946 r.

## PISMO OKÓLNE
### w sprawie korzystania z podwód przez organa Bezpieczeństwa Publicznego i Milicji Obywatelskiej.

Do
Ob. Ob. Wojewodów (wszystkich)
i Prezydentów m. st. Warszawy i m. Łodzi.

Przesyła się do wiadomości z tym, że korzystanie z podwód jest odpłatne, jak to wyraźnie zaznaczono w okólniku Minist. Administr. Publ. Nr. 34 z 27. 8. 1945 r.

Dyrektor Departamentu
(—) Dr. E. Iserzon

## 261

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr. B. G. IV-74/46 Katowice, dnia 26 kwietnia 1946 r.

### w sprawie zakupów na wolnym rynku.

Do Ministerstwa Ziem Odzyskanych.

W związku z pismem z dnia 30 marca 1946 r. Nr. D. K. 1019/46 donoszę, że instrukcja Biura Kontroli przy Prezydium Krajowej Rady Narodowej z 4 kwietnia 1945 r. Nr. B. K. R. /b/OK/968/45'ST/SG zawierająca wytyczne w odniesieniu do zakupu materiałów na wolnym rynku została podana do wiadomości i ścisłego przestrzegania wszystkim władzom I. instancji oraz Urzędom i Zakładom mi podległym, pismem moim z 28 maja 1945 r. Nr. B. G. V — 11/6'45 z tym, że wszelkie zakupy dokonuje Urząd Wojewódzki Wydział Budżetowo-Gospodarczy posiłkując się zapotrzebowaniem Wydziałów resortowych względnie danych jednostek w terenie co zresztą uporządkowane zostało moim zarządzeniem Nr. 52 z dnia 24 maja 1945 r. Nr. B. G. V-24556-. Niezależnie od tego instrukcja ta została ogłoszona pod poz. 51 w Śląsko-Dąbrowskim Dzienniku Wojewódzkim Nr 3 z dnia 31 stycznia 1946 r.

Wreszcie w odniesieniu do pisma okólnego Prezesa Rady Ministrów z 27. 11. 1945 r. Nr.-93-4/1 dot. wsp. wyżej przedmiotu spraw, a podane mi do wiadomości okólnikiem Ministra Administracji Publicznej Nr 4 z dnia 15 stycznia 1946 r. L. dz. I. O. 21849/45 donoszę, że z kolei podane ono zostało do wiadomości i stosowania wszystkim władzom I. instancji oraz Urzędom i Zakładom mi podległym pismem moim z 23 stycznia 1946 r. Nr. OG/Org/27'b/1/46. —

Jak więc z powyższego wynika, kwestia zapoznania podległych mi władz i Urzędów oraz Zakładów z treścią omawianej instrukcji została wyczerpana bez reszty. Jeżeli jednakże w czasie inspekcji Delegatów tamt. Ministerstwa zostało stwierdzone, że instrukcja ta względnie wspomniane wyżej pismo okólne Prezesa Rady Ministrów nie były znane, to proszę o podanie bliższych danych, t. j. w których władzach, Urzędach i Zakładach stwierdzono brak tego rodzaju znajomości przedmiotu sprawy, bym w odniesieniu do winnych niedbalstwa w prowadzeniu teczek akt normatywnych względnie do winnych chęci usprawiedliwiania winy wykrętnym tłumaczeniem nieotrzymania instrukcji miał podstawy wyciągnięcia ostrych konsekwencji służbowych.

Wojewoda:
wz. (—) Płk. Ziętek, Wicewojewoda Śl.-Dąbr.

WOJEWODA ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

Nr B. G. IV-74/46. Katowice, 29 kwietnia 1946

## PISMO OKÓLNE.
### w sprawie zakupów na wolnym rynku.

Podając do wiadomości pismo moje j. w. skierowane do Ministerstwa Ziem Odzyskanych przypominam ponownie o konieczności ścisłego przestrzegania instrukcji względnie wydanych zarządzeń w przedmiocie zakupu materiałów na wolnym rynku. Nadmieniam przytym, że w razie stwierdzenia wzgl. ujawnienia jakichkolwiek dowolnych transakcji, sprzecznych z wytycznymi zawartymi w tejże instrukcji wzgl. sprzecznych z wydanymi w tym kierunku zarządzeniami, winni pociągnięci będą do odpowiedzialności służbowej a nawet karnej z całą surowością prawa.

Wojewoda
wz. (—) Płk. Ziętek, Wicewojewoda

## 262

## OGŁOSZENIE URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO ŚLĄSKO-DĄBROWSKIEGO

### o unieważnieniu pełnomocnictw wydanych przez Wydział Przemysłowy na objęcie, zabezpieczania i uruchomienia zakładów przemysłowych.

Wydział Przemysłowy Urzędu Wojewódzkiego Śląsko-Dąbrowskiego oznajmia niniejszym, że z dniem 31 maja 1946 r. unieważnia wszystkie wydane przez siebie pełnomocnictwa na objęcie, za-

bezpieczenie i uruchomienie zakładów przemysłowych, niezależnie od terminu ich ważności.

W związku z tym, wszystkie posiadane pełnomocnictwa winne być zwrócone Wydziałowi Przemysłowemu od dnia 31 maja 1946 r.

Ci pełnomocnicy, którzy zostali mianowani kierownikami zakładów, podległych Wojewódzkiej Dyrekcji Przemysłu Miejscowego, otrzymają odpowiednie zaświadczenia w zamian za zwrócone pełnomocnictwa.

Katowice, dnia 20 maja 1946 r.

Naczelnik Wydziału Przemysłowego
(—) Inż. E. Górecki.

# DZIAŁ NIEURZĘDOWY

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Wydział Komunikacyjny
Nr. Kom II-8/5/17

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski ogłasza

## PRZETARG NIEOGRANICZONY

na wykonanie odnowy wzgl. przebudowy nawierzchni ulepszonych następujących odcinków dróg publicznych:

*I. Roboty brukarskie i klinkierowe:*

1) Katowice—Mysłowice—Kraków (powiat Katowice) 0,520 km dług.
2) Bańgow—Bytom (miasto Bytom) 1,000 „ „
3) Bańgow—Bytom (powiat Bytom) 1,200 „ „
4) Bytom—Opole (powiat Bytom) 3.300 „ „
5) Bytom—Opole (powiat Strzelec) 2,200 „ „
6) Dziedzice—Bielsko (powiat Bielsko) 5.800 „ „
7) Chorzów—Bytom (powiat Katowice) 0,235 „ „
8) Pawłowice—Wodzisław (powiat Rybnik 1.089 „ „
9) Wodzisław—Olza (powiat Rybnik) dwa odcinki o 0,392 „ „
10) Chorzów—Zabrze (powiat Katowice) 0,700 „ „
11) Świętochłowice—Zgoda—Halemba (powiat Katowice 0,615 „ „
12) Będzin—Czeladz (miasto Będzin) 1,590 „ „
13) Będzin—Czeladz (powiat Będzin) 1,460 „ „
14) N. Bieruń—Częstochowa (miasto Sosnowiec) 1.417 „ „
15) Katowice—Lubliniec (powiat Tarnowskie G.) 2.100 „ „
16) Zawiercie—Siewierz (powiat Zawiercie) 0,650 „ „

*II Roboty bitumiczne:*

A. *Dywanik z asfaltu lanego nawierzchniowego:*
1) Bytom—Opole (powiat Strzelce) 4,900 km dług.
2) Katowice—Mikołów (mag. m Katowice. ul. Kościuszki) 0.970 „ „
3) Mikołów—Bielsko (powiat Pszczyna) 3.300 „ „
4) Mikołów—Bielsko (powiat Pszczyna, Goczałkowice) 0,698 „ „

B. *Asfaltowanie powierzchniowe na gorąco:*
5) Mikołów—Bielsko (powiat Pszczyna) 9,000 „ „

C. *Nawierzchnie z grysów smołowanych:*
6) Bytom—Opole (powiat Gliwice) 6,233 km dług.
7) Katowice—Mikołów (powiat Katowice) 2,700 „ „
8) Bańgów—Czeladz (powiat Katowice) 2.000 „ „
9) Chorzów—Zabrze (powiat Katowice) 2.541 „ „
10) Mysłowice—Oświęcim (powiat Katowice) 0,611 „ „
11) Świętochłowice—Halemba (powiat Katowice) 0,235 „ „

Kosztorysy ofertowe za opłatą 100 zł oraz informacje otrzymać można w Urzędzie Wojewódzkim, IV. piętro, pokój 518.

Oferty należy składać w zalakowanych kopertach w pokoju Nr. 518.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi *w dniu 5 czerwca br. o godz. 12-ej* w gmachu Urzędu Wojewódzkiego Śl.-Dąbrowskiego, IV. piętro. pokój Nr. 521.

Do oferty należy dołączyć wadium w wysokości 1,5% od oferowanej sumy kosztorysu w obligacjach lub dowodach zastępczych Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju.

Urząd Wojewódzki zastrzega sobie prawo wolnego wyboru oferenta niezależnie od wysokości oferty, prawo wyłączenia niektórych kategorii robót i prawo unieważnienia przetargu w całości lub częściowo bez podania powodów.

Za Wojewodę:
(—) Dr. Kaufman, Naczelnik Wydziału.

Wydział Powiatowy w Bytomiu ogłasza

## PRZETARG NIEOGRANICZONY

na remont spalonego budynku Wydz. Pow. w Rokitnicy (dawniej Dom Starców).

Podkładki ofertowe oraz wszelkie informacje można otrzymać w Wydziale Powiatowym w Bytomiu. ul. Korfantego Nr. 34. pokój Nr 24.

Do oferty winno być załączone wadium w wysokości 1% od oferowanej sumy.

Wydział Powiatowy zastrzega sobie wolny wybór oferenta oraz oddanie do wykonania tylk częściowych robót.

Termin składania i otwarcia ofert: 3. VI. 1946 r., godz. 12-ta.

Przewodniczący Wydz. Powiatowego
Starosta:
(—) Dr. Nantka-Namirski.

Powiatowy Zarząd Drogowy w Opolu ogłasza

## PRZETARG PUBLICZNY

na budowę mostu drewnianego objazdowego nad rzeką Stradunką w Straduni w ciągu drogi państwowej Krapkowice—Koźle km 9,084.

Termin składania ofert upływa z dniem 14 czerwca 1946 r. godz. 12-ta.

Oferty składać należy w zapieczętowanych kopertach, oznaczonych napisem „Oferta na budowę mostu drewnianego. objazdowego w Straduni" — przed upływem oznaczonego terminu w sekretariacie Powiatowego Zarządu Drogowego. gmach Starostwa, pokój 221 — II piętro. ul. Piastowska w Opolu.

Tamże otrzymać można warunki przetargu i przedmiary kosztorysowe za opłatą.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi *w dniu 14 czerwca o godz. 12,30.*

Wadium wynosi 3% sumy ofertowej.

Dowód złożenia wadium w tej wysokości należy dołączyć do oferty.

Kierownik
Powiatowego Zarządu Drogowego.

## OGŁOSZENIE PRZETARGU.

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski, Wydział Odbudowy ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót: przebudowę części budynku na szpital w Katowicach przy ul. Głowackiego 10.

Oferty należy składać do *dnia 5 czerwca br. do godz. 12-tej* w Kancelarii Wydziału Odbudowy, pokój nr. 514.

Bliższych informacji udziela Oddział Budowlano-Inspekcyjny, pokój nr. 538, gdzie też mogą oferenci otrzymać za zwrotem kosztów warunki przetargowe, warunki wykonania robót, ślepe kosztorysy, plany, rysunki, oraz projekt umowy.

Za Wojewodę:
(—) Inż. R. Maryniarczyk. Naczelnik Wydziału.

WOJEWÓDZKI URZĄD ZIEMSKI
Wydział Wodno-Melioracyjny
w Katowicach.
Nr. WM-IV-4/13 a

## OGŁOSZENIE PRZETARGU.

Katowice, dnia 27 maja 1946 r.

Wojewódzki Urząd Ziemski, Wydział Wodno-Melioracyjny w Katowicach ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę kamienia łamanego do regulacji rzeki Bry-

nicy w Przełajce i Wojkowicach Komornych, w ramach podkładki ofertowej, w ilości 1750 m³.

Oferty należy składać na całość, jednakże Urząd zastrzega sobie: a) prawo rozdzielenie dostawy na kilku oferentów, b) prawo zmniejszenia, lub zwiększenia dostawy o 25%.

Dostawa ma być wykonana zgodnie z warunkami ogólnymi i uzupełniającymi (Rozp. Min. Rob. Publ. z dnia 24. 4. 28. L. I-1067 oraz z dnia 28. 5. 28. L. I. 1576) jakoteż instrukcją techniczną.

Terminy dostawy, podane w podkładkach ofertowych winny być ściśle przestrzegane. Za każdy dzień zwłoki w niedotrzymaniu tych terminów z winy dostawcy nałożona będzie kara pieniężna w wysokości 300 zł.

*Warunki płatności:* a) 10% od zatwierdzonej sumy przetargowej jako zaliczka przed rozpoczęciem dostawy za jednoczesnym złożeniem gwarancji; b) rachunki, częściowo złożone w trakcie dostawy będą wypłacone w ciągu 14 dni, licząc od dnia złożenia rachunku, sporządzonego na podstawie protokólarnego przyjęcia dostawy przez kierownika Urzędu Wodno-Melioracyjnego w Sosnowcu, z potrąceniem 15% jako częściowy zwrot zaliczki ad a), oraz 5% na fundusz gwarancyjny. Rachunki nie mogą być składane częściej, jak co 2 tygodnie. Gwarancja 5% zwrócona będzie po wykonaniu całej dostawy, przy wypłacie końcowego rachunku.

Oferty składać należy w Wojewódzkim Urzędzie Ziemskim, Wydział Wodno-Melioracyjny w Katowicach, ul. Nąbrówki 9/22. pok. 321 w terminie *do dnia 8 czerwca 1946 r., godz. 10-ta* (zgodnie z wymaganiami Rozporz. Rady Ministrów z dnia 26. 2. 38 r. poz. 92, § 18—22 włącznie Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 8. 6. 46 r. godz. 10 min. 30.

Jako wadium należy złożyć na ręce przewodniczącego komisji przetargowej 1% od oferty w gotówce, książeczkę P. K. O., list gwarancyjny itp.

Złożona oferta obowiązuje oferenta pod rygorem utraty wadium w ciągu 2 tygodni od daty przetargu.

Bliższych informacji udziela Wojewódzki Urząd Ziemski, pok. 321, gdzie można znznajomić się rozporządzeniami, instrukcją techniczną itp. oraz otrzymać podkładki ofertowe, za zwrotem kosztów.

Wojewódzkiemu Urzędowi Ziemskiemu przysługuje prawo wyboru dostawcy bez względu na cenę, a także prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku.

Za Prezesa Woj. Urzędu Ziemskiego
Naczelnik Wydziału
Wodno-Melioracyjnego
(—) Inż. Ż. Żarnecki.

---

Powiatowy Zarząd Drogowy w Pszczynie rozpisuje przetarg publiczny na dzierżawę zbioru czereśni na drogach powiatowych:

| | | |
|---|---|---|
| 1) | Pszczyna—Pawłowice | km 0,2— 3,1 |
| 2) | Pszczyna—Strumień | km 0,4— 8,0 |
| | „ „ | km 8,0—13,6 |
| 3) | Wisła Wielka—Zarzecze | km 0,5— 2,0 |
| 4) | Pszczyna—Bieruń | km 0,7— 5,1 |
| 5) | Orzesze—Orontowice | km 0,9— 3,7 |
| 6) | Mikołów—Murcki | km 0-4— 1,9 |

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na dzierżawę zbioru czereśni przy drogach powiatowych" składać należy w kancelarii Powiatowego Zarządu Drogowego — Gmach Starostwa — pokój Nr 32 — w Pszczynie do dnia 6. VI. 1946 r. do godziny 10-tej dla każdej drogi oddzielnie.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 6. VI. 1946 r. o godzinie 11-tej w biurze P. Z. D. — pokój nr. 32.

Powiatowy Zarząd Drogowy zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania powodów.

Bliższych informacji udziela się w biurze P. Z. D., pokój nr. 33.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego:
(E. Kwaśny)
Starosta. P/12

---

Powiatowy Zarząd Drogowy w Pszczynie rozpisuje przetarg publiczny na dzierżawę zbioru czereśni na drogach państwowych i wojewódzkich:

| | | |
|---|---|---|
| 1) | Katowice—Strumień | km 19,9—28,8 |
| | „ „ | km 48,3—51,6 |
| 2) | Bieruń Nowy—Przyszowice | km 79,6—83,1 |
| | „ „ | km 86,6—94,0 |
| 3) | Pszczyna—Jawiszowice | km 1,0— 4,0 |
| 4) | Zawiść—Rybnik | km 0,7— 2,1 |
| 5) | Mikołów—Bielsko | km 18,0—25,7 |
| | „ „ | km 21,5—26,3 |

(przez miasto Pszczynę.)

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na dzierżawę zbioru czereśni przy drogach państwowych" składać należy w kancelarii Powiatowego Zarządu Drogowego — gmach Starostwa w Pszczynie — pokój nr. 32 — do dnia 6. VI. 1946 r. o godzinie 11-tej w biurze P. Z. D. — pokój Nr. 33.

Powiatowy Zarząd Drogowy zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania powodów.

Bliższych informacji udziela się w biurze P. Z. D. — pokój Nr. 33. P/13

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
(E. Kwaśny)
Starosta.

---

WOJEWÓDZKI URZĄD ZIEMSKI
Wydział Wodno-Melioracyjny
w Katowicach

Nr WM-IV-4/13 Katowice, dnia 28 maja 1946 r.

**OGŁOSZENIE PRZETARGU.**

Wojewódzki Urząd Ziemski, Wydział Wodno-Melioracyjny w Katowicach ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę kamienia łamanego do robót wodnych w powiecie będzińskim, w ramach podkładek kosztorysowych, w ogólnej ilości 1850 m³.

Oferty należy składać na całość, jednakże Urząd zastrzega sobie: a) prawa rozdzielenia dostawy na kilku oferentów, b) prawo zmniejszenia, lub zwiększenia dostawy o 25%.

Dostawa ma być wykonana zgodnie z warunkami ogólnymi (Rozp. Min. Rob. Publ. z 24. 4. 28 L. I-1067) oraz uzupełniającymi (Rozp Min. Rob. Publ. z 28. 5. L. I-1576) jakoteż instrukcję techniczną.

Terminy, podane w podkładkach ofertowych winny być ściśle dotrzymane. Za każdy dzień zwłoki w niedotrzymaniu tych terminów z winy dostawcy nałożona będzie kara pieniężna w wysokości 300 zł.

**Warunki płatności:** a) 10% od zatwierdzonej sumy przetargowej jako zaliczka przed rozpoczęciem dostawy za jednoczesnym założeniem gwarancji. b) rachunki, częściowo złożone w trakcie dostawy będą wypłacone w ciągu 14 dni, licząc od dnia złożnia rachunku, sporządzonego na podstawie protokolarnego przyjęcia dostawy przez kierownika Urzędu Wodno-Melioracyjnego w Sosnowcu, z potrąceniem 15%, jako częściowy zwrot zaliczki ad a), oraz 5% na fundusz gwarancyjny. Rachunki nie mogą być częściej składane, jak co 2 tygodnie. Gwarancja 5% zwrócona będzie, po wykonani całej dostawy, przy wypłacie ostatniego rachunku.

Oferty składać należy w Wojew. Urz. Ziemskim, Wydział Wodno-Melinoracyjny w Katowicach, ul. Dąbrówki 9 II., pokój 321 w terminie do **dnia 8 czerwca 1946 r. godz. 10-ta** (zgodnie z wymaganiami Rozp. Rady Ministr. z 26. 2. 1938 . poz. 92, § 18—22 włącznie).

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi 8. 6.6 46. o godz. 10 min. 30. Jako wadium należy złożyć na ręce przewodniczącego komisji przetargowej 1% od oferty w gotówce, książeczkę P. K. O. list gwarancyjny itp.

ZałożonaP oferta obowiązuje oferta pod rygorem utraty wadium ciągu 2 tygodni od daty przetargu.

Informacji udzieli Wojewódzki Urząd Ziemski, pok. Nr 321, gdzie można otrzymać podkładki ofertowe i zaznajomić się rozporządzeniami, instrukcją techniczną itp.

Wojewódzkimu Urzędowi Ziemskiemu przysługuje prawo wyboru dostawcy bez względu na cenę, a także prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku.

Za Prezesa Woj. Urzędu Ziemskiego
Naczelnik Wydziału Wodno-Melioracyjnego
(—) Inż. Z. Żarnecki.

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski. Wydział Komunikacyjny ogłasza

**PRZETARG PUBLICZNY**

na roboty budowlane przy remoncie bangarów i budowie baraków w Ligotce Dolnej, pow. Strzelce.

Termin składania ofert upływa **dnia 17 czerwca 1946 r.** o godz. 12-tej w Urzędzie Wojewódzkim, pokój 518, w którym to terminie nastąpi otwarcie ofert.

Do oferty należy dołączyć uwierzytelnione odpisy: karty rejestracyjnej i kwitu na wypłaconą należność z tytułu P. P. O. K. oraz dowód złożenia wadium w wysokości 1% od oferowanej kwoty.

Formularze ofertowe nabyć można w pokoju 518.

Urząd Wojewódzki zastrzega sobie prawo wolnego wyboru oferenta, podziału robót, względnie unieważnienia przetargu bez podania powodów.

Za Wojewodę:
(—) Dr Kaufman, Naczelnik Wydziału.

---

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Wydział Budżetowo-Gospodarczy

**PRZETARG PUBLICZNY**
**na zakup materiałów opałowych na okres zimowy 1946/47.**

Urząd Wojewódzki Śl.-Dąbrowski w Katowicach rozpisuje niniejszym przetarg publiczny na dostawę:
1 500 ton koksu hutniczego grubego.
120 ton węgla kamiennego orzech I wzgl. kostka I.
Dostawa może się zwiększyć lub zmniejszyć zależnie od uznania Urzędu Wojewódzkiego Śląsko-Dąbrowskiego w Katowicach. Powyższe materiały przeznaczone są dla budynków urzędowych władz i urzędów państwowych podległych bezpośrednio Wojewódzie. Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na materiały opałowe" przesłać należy do Urzędu Wojewódzkiego Śląsko-Dąbrowskiego — Wydział Budżetowo-Gospodarczy w Katowicach do dnia 12 czerwca 1946 r. godziny 10-tej.

Otwarcie ofert nastąpi **w dniu 12 czerwca 1946 r. o godzinie 12-tej w gmachu Urzędu** Wojewódzkiego Śląsko-Dąbrowskiego w Katowicach II piętro, pokój Nr 360.

W ofertach podać należy ceny jednostkowe łącznie z dowozem do budynku wskazanego.

Zapłata następować będzie sukcesywnie po otrzymaniu rachunku i komisyjnym odbiorze w ciągu dni 7-iu.

Za Wojewodę:
Piechaczek, Naczelnik Wydziału.

---

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI
Wydział Budżetowo-Gospodarczy
Nr. BG. IV-76 a. Katowice, dnia 16 maja 1946 r.
Nr BG. I — 16 a/46 Katowice, dnia 22 maja 1946 r.

**PRZETARG PUBLICZNY**
**na materiały biurowe i przybory pisarskie.**

Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski w Katowicach rozpisuje niniejszym przetarg publiczny na dostawę materiałów biurowych i przyborów pisarskich i tak:

| | |
|---|---|
| 50 | kartonów kalki maszynowej czarnej format A 2. |
| 100 | kartonów kalki maszynowej czarnej format A 3. |
| 5000 | szt. matryc woskowych do powielacza marki Geha. |
| 100 | szt. podstawek z kałamarzami podwójnemi z nakrywką. |
| 500 | szt. podstawek z kałamaczami pojedyńczemi z nakrywką. |
| 200 | szt. bibularzy z wkrętką metalową. |
| 250 | szt. kałamarzy szklanych ∅ 6 cm |
| 100 | szt. kałamarzy szklanych ∅ 4½ cm |
| 100 | szt. linijek z wkładką metalową i podziałką długości 650 cm. |
| 200 | szt. linijek z wkładką metalową i podziałka długości 30 cm. |
| 50 | szt. nożyc biurowych. |
| 50 | szt. dziurkaczy normalnych. |
| 50 | szt. maszynek do spinania akt. |
| 500 | paczek klamerek do maszynek do spinania akt. |
| 250 | kg spinaczy biurowych długości 3 cm. |
| 250 | paczek po 3 tuziny pluskiewek. |
| 5 | gros igieł do szycia akt. |
| 100 | szt. słoików do kleju. |
| 250 | ltr atramentu biurowego czarnego. |
| 75 | ltra tramentu biurowego czerwonego. |
| 250 | flakonów tuszu czerwonego do pieczątek. |
| 50 | kompl. tuszu rysunkowego różnokolorowego. |
| 250 | lasek laku listowego czerwonego. |
| 50 | ltr gumy arabskiej w opakuwaniu po ½ ltr. |
| 100 | kg kleju roślinnego w opakunku po ½ kg. |
| 25 | gros ołówków zwykłych. |
| 10 | gros ołówków kopiowych zwykłych. |
| 10 | gros ołówków kopiowych kolorowych. |
| 2 | gros ołówków pocztowych. |
| 10 | gro obsadek. |
| 75 | gros stalowek „Ly". |
| 25 | gros stalowek z gałką. |
| 100 | szt. gum do ołówka. |
| 300 | szt. gum do atramentu. |
| 500 | szt. gum do maszyn do pisania. |
| 250 | szt. pędzelków do kleju. |
| 300 | sztuk pędzelków doc zyszczenia maszyn biurowych. |
| 300 | szt. szczoteczek do czyszczenia maszyn biurowych. |
| 150 | szt. poduszek do pieczątek Nr 2. |
| 60 | suż. taśm do maszyn do pisania 13 mm. |
| 60 | luj. taśm do maszyn do pisania 16 mm. |
| 10 | kg nici do szycia akt. |
| 100 | szt. zwilżaczy. |
| 75 | szt. koszy na papier. |
| 100 | szt. popielniczek. |
| 100 000 | szt. kopert urzędowych 17½×13½ cm |
| 25 000 | szt. kopert handlowych 15½×12½ cm |
| 50 000 | szt. koprt całoaktowych 35 ×13½ cm |

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Przetarg na materiały biurowe" przysyłać należy do koncelarii Wydziału Budż.-Gosp. Urzędu Wojewódzkiego Śl.-Dąbr. w Katowicach pokój Nr 355 do dnia 13 czerwca 1946 r. godz. 10-tej. Do oferty należy dołączyć wzory i próbki oferowanych przedmiotów oraz dowód subskrypcji Pożyczki Narodowej.

Otwarcie ofert nastąpi **w dniu 13. czerwca 1946 r. o godz. 12-tej w gmachu** Urzędu Wojewódzkiego Śl.-Dąbr. w Katowicach, pokój Nr 360.

W ofertach należy podawać ceny pojedyńcze loco gmach Urzędu Wojwódzkiego Śl.-Dąbr. w Katowicach.

Za Wojewodę:
Piechaczek, Naczelnik Wydziału.

---

**OBWIESZCZENIE SĄDOWE.**

W rejestrze małżeńskich praw majątkowych Nr. 306 wpisano dnia 10 kwietnia 1946 r. że w umowie małżeńskiej z dnia 12 marca 1946 r. zawartej między Franciszkiem Pudełkiem, urzędnikiem samorządowym i żoną jego Gertrudą Pudełkową z domu Ochot, oboje z Mikołowa, wykluczono należący do męża zarząd i użytkowanie majątku żony. 36

SĄD GRODZKI W MIKOŁOWIE.

---

III. Co 30/46 Mikołów, dnia 27. maja 1946 r.

**WYWOŁANIE.**

Wincenty Slany i Helena Slana zam. w Orzeszu, ul. Rybnicka 105 wnieśli o unieważnienie listu hipotycznego wystawionego dnia 10. I. 1939 r. przez Sąd Grodzki w Mikołowie opiewającego na 4500.— zł w złocie wraz z hipotyką zabezpieczającą w kwocie 450 zł na rzecz KPasy Zasiłków Pośmiertnych dla urzędników i robotników przy Dyr. Okr. Kolei Państwowych w Katowicach, zapisanego na nieruchomość Orzesze wykaz L. 615 należącej do Wincentego i Heleny małżonków Slanych.

Posiadacza opisanego listu hipotycznego wzywa się do przedłożenia go w Sądzie Grodzkim w Mikołowie, ul. Kościelna 12, pokój nr 19, najpóźniej do dnia 7. listo-

pada 1946 r. godz. 10-ta, gdyż w przeciwnym razie nastąpi uznanie tegoż listu na nieważny.

Osoby, które mogłyby udzielić wywiadu w sprawie opisanego listu hipotecznego wzywa się, aby doniosły o tym Sądowi Grodzkimu w Mikołowie pokój nr 19 najpóźniej w dniu terminu wywoławczego.

P/15 Sędzia: Sitek.

---

Sygnatura akt: III. Co 29/46

Mikołów, dnia 27. maja 1946 r.

**Wywołanie.**

Paweł Krzeciński i Łucia Krzecińska zam. w Ornontowicach, ul. Orzeska 12, wniósł o unieważnienie listu hipotecznego wystawionego dnia 9. III. 1928 r. przez Sąd Grodzki w Mikołowie opiewającego na 3.000 zł. w złocie na rzecz Kasy Zasiłków Pośmiertnych dla urzędników i robotników Dyr. Okr. Kolei Państwowych w Katowicach zapisanego na nieruchomości Ornontowice wykaz L. 628 należącej do Łucii Krzemińskiej.

Posiadacza opisanego listu hipotecznego wzywa się do przedłożenia go w Sądzie Grodzkim w Mikołowie, ul. Kościelna 12, pokój nr. 19 najpóźniej do dnia 1. listopada 1946 r., godz. 10, gdyż w przeciwnym razie nastąpi uznanie tegoż listu za nieważny.

Osoby, które mogłyby udzielić wywiadu w sprawie opisanego listu hipotecznego wzywa się, aby doniosły o tym Sądowi Grodzkiemu w Mikołowie, pokój nr. 19, najpóźniej w dniu terminu wywoławczego. P/14

Sędzia: (S i t e k.)

---

## ZGUBIONE DOKUMENTY.

Unieważnia się zgubione zaświadczenie na samochód półciężarowy „Tempo" Nr. P. R. 67688, wystawione przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na firmę Emil Kuźnicki S. A. Oświęcim. 37

---

Unieważnia się zagubione zaświadczenie na samochód ciężarowy Nr. Pr. 4226, wyst. przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na Trybunę Robotniczą w Katowicach. 38

---

Unieważnia się zgubioną kartę rejestracyjną Rejonowej Komendy Uzupełnień Jędrzejów, oraz wymeldunek, na nazwisko Wąder Stanisław, zamieszkały Dziedzice, punkt kontrolny. 41

---

Unieważnia się zgubioną kartę rejestracyjną motocyklu B. M. W. z przyczepką Nr. M-72368 wyst. przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na Rudzkie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego w Rudzie Śl. 42

---

Unieważnia się skradzoną legitymację służbową wystawioną przez Urząd Wojewódzki w Katowicach oraz Legitymację miejskiego gimnaz. żenskiego w Katowicach na nazwisko Podsiadło Irena, Katowice, Sienkiewicza 36. 43

---

Unieważnia się zagubiony Tymczasowy Dowód Tożsamości konia Nr. 114 wydany przez Zarząd Gminy Wierzbica Polska pow. Kluczborek, na nazwisko Skorus Ludwik, zamieszkały w Wierzbicy Dolnej, pow. Kluczborek. 49

---

Unieważniamy skradzione nam w dniu 1. maja 1946 r. zaświadczenie Wojewódzkiego Urzędu Samchodowego w Katowicach na próbny numer 6850 rejestracyjny samochodu osobowego O p e l - K a p i t a n nr. silnika 37-23438, nr. podwozia 397059, którego ważność upływała z dniem 6. maja 1946 r. Zjednoczenie Przemysłu Gazów Technicznych w Dąbrówce Małej k./Katowic. P/11

---

Unieważnia się skradzioną kartę rejestracyjną samochodu ciężarowego Nr. C-72117, wystawioną przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice, na Wydział Powiatowy Tarnowskie Góry. 45

---

Unieważnia się skradzioną Legitymację służbową wystawioną przez Wydział Powiatowy Tarnowskie Góry na nazwisko Broja Leon, zamieszkały Tarnowskie Góry, Ks. Rogowskiego 40. 46

---

Unieważnia się zgubioną Kartę ewidencyjną samochodu osobowego marki „Skoda" Nr. rejestr. A-73101, prawo jazdy Nr. 2498 wydane przez Okręgowy Urząd Samochodowy w Katowicach na nazwisko Skudło Stefan, zam. Katowice, „Caritas", oraz Legitymację służbową Centr. Zarządu Przemysłu Produktów Węglowych. 47

---

Unieważnia się zgubioną Legitimacje służbową Nr 132 wystawioną przez Przedstawiciela Ministra Skarbu w Gliwicach oraz tymcz. zaświadczenie Obywatelstwa polskiego wyst. przez Starostwo w Cieszynie na nazwisko Grzybek Jan, zamieszkały w Dębowcu Nr 6, pow. Cieszyn. 48

---

Unieważnia się dowód rejestracyjny samchodu półciężarowego marki „Tempo" Nr C-66849, wyst. przez Okręgowy Urząd Samochodowy w Katowicach na Narodowy Bank Polski w Zabrzu. 44

---

Unieważnia się zgubione zaświadczenie na motocykl marki N. S. U. Nr Pr. 4161 wystawione przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice. 50

---

Unieważnia się skradziony Dowód osobisty wystawiony przez Zarząd Gminny Nowa Wieś, Dekret przyjęcia do Rudzkiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego, zaświadczenie na medal Zwycięstwa i Wolności oraz Zaświadczenie demobilizacji z Wojska Polskiego wystawione przez Rejonową Komendę Uzupełnień Katowice, na nazwisko Szkoda Rafał, Nowa Wieś, Kąpielowa 9. 51

---

Unieważnia się skradzioną Deklarację Wierności oraz legitymację służbową Nr. 3935 wystawioną przez Dyrekcję Okręgową Kolei Państwowych Katowice, na nazwisko Lesz Jan, Katowice, Raciborska 38. 53

---

Unieważnia się skradzioną książeczkę wojskową stopień plutonowy, wydano przez 1 Pułk Kawalerii Warszawskiej Dywizji, legitymację służbową, dokument przegrupowania IX grupy uposażeń, wydane przez Dyrekcję Poczt i Telegrafów w Katwicach, na nazwisko Śliwiński Adolf, oraz kartę repatriacyjną ze Wschodu na nazwisko Śliwiński Paulina, zamieszkali Witów, pow. Nysa. 54

---

Unieważnia się skardzioną legitymację służbową Huty Zgoda, prawo jazdy wystawione przez Śląski Urząd Wojewódzki w roku 1930 oraz książeckę Wojskową wystawioną przez Dowództwo 13 Dywizję Piechoty w roku 1945, na nazwisko Walocha Walter, Świętochłowice, ul. Wojska Polskiego 10. 55

---

Unieważnia się skradzioną kartę ewidencyjną samochodu ciężarowego marki „Bedford" Nr. rejestr. C-72859, wystawione przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice na Zjednoczenie Kokso-Chemiczne w Knurowie. 56

---

Unieważnia się zgubioną kartę rejestracyjną samochodu ciężarowego Nr. Pr. 7026 wystawioną przez Okręgowy Urząd Samochodowy Katowice, na Zrzeszenie Spółdzielni Pracown. Hutniczych w Katowicach. 57

---

*RED. I ADMIN.:* Urz. Woj. Śl.-D., ul. Jagiellońska 25 I. p. red.-pok. 244, tel. 444 i 452, adm.-pok. 242, tel. 356. *ZA REDAKCJĘ: Dr. Piotr Bałowski.*

*PRENUMERATA:* Roczna 360,— zł, półroczna 180,— zł, kwartalna 90,— zł. Prenumerata powinna być opłacana najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem każdego kwartału. Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Śląsko-Dąbrowskiego Dziennika Wojewódzkiego należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych lub Administracji niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru; późniejsze reklamacje będą uwzględniane tylko po uiszczeniu ceny reklamowanego numeru. Cena numeru pojedynczego jest zależna od objętości numeru.

*CENY OGŁOSZEŃ:* Za 1 mm szpalty redakcyjnej szerok. 82 mm 4,— zł. druk borgis lub petyt. Tabelaryczne i cyfrowe za 1 mm szpalty 50% więcej. O zagubionych dokumentach za wyraz 2 zł, najmniejsze ogłoszenie w tym dziale 20 zł. Ogłoszenia drukuje się po uiszczeniu całkowitej należności przy zamówieniu. Za terminowy druk ogłoszeń wydawnictwo nie odpowiada. Rękopisów nie zwraca się.

Wszelkie należności z tytułu prenumeraty i opłat za ogłoszenia uiszczać należy wyłącznie za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności Oddział w Katowicach na konto czekowe Nr III-4121. Do inkasa należności nikt nie jest upoważniony. **Cena 20,— zł.**

Tłoczono w Drukarni Państwowej Nr 1, (dawn. Drukarnia Urzędu Wojew. Śląsko-Dąbrowskiego), Katowice, Francuska 33. w podw., tel. 327-54

R 14090